

Verklaring over de Principal Adverse Impacts – PAI – van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

1. Inhoud.

1.	Samenvatting	3
2.	Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren	5
3.	Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren	12
4.	Engagementbeleid	18
5.	Verwijzingen naar internationale normen	21

1. Samenvatting

Candriam (LEI 549300XGY5ASDHYKF231) neemt de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Voor deze verklaring hebben we de ongunstige effecten bepaald als negatieve gevolgen veroorzaakt door ons en onze beleggingsbeslissingen. We duiden de meest materiële ongunstige effecten aan als 'Principal Adverse Impacts' (PAI's).

Deze geconsolideerde verklaring voor de Candriam Groep heeft betrekking op de periode van 1 januari tot en met 31 december 2023. Het omvat het door de regelgeving gedefinieerde toepassingsgebied, maar dekking en toepasbaarheid van gegevens kunnen variëren per activaklassen en indicatoren¹. De verklaring bevat:

- Een beschrijving van de PAI's van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren. De cijfers voor 2023 worden samen met die van de vorige rapportageperiode verstrekt, samen met een beschrijving van de acties die zijn ondernomen om de materiële geïdentificeerde ongunstige effecten te vermijden of te verminderen.
- Een beschrijving van de beleidsmaatregelen om de PAI's vast te stellen en te prioriteren, van toepassing vanaf 30 juni 2021. Het Sustainability Risk Committee van Candriam is verantwoordelijk voor het valideren van dit beleid en het toezicht op de implementatie ervan.
- Een beschrijving van het engagementbeleid gericht op het verminderen van de materiële ongunstige effecten.
- Een beschrijving van de internationaal erkende referentiekaders die Candriam gebruikt.

Candriam pakt de PAI's in haar beleggingsproces aan door middel van : (1) haar uitsluitingsbeleid; (2) Candriam's eigen ESG-analyseraamwerk ; (3) en engagement activiteiten bij emittenten en uitoefening van stemrecht.

Op klimaat- en milieugebied heeft Candriam in 2023 de volgende uitsluitingen gedaan:

- 46bedrijven binnen de bedrijfsbrede beleggingen van Candriam na het overschrijven van de drempel van 5% voor blootstelling aan thermische kolenactiviteiten;
- Voor een reeks financiële producten die meer uitsluitingen vooraf toepassen,
 - o 15² bedrijven die de drempel van 5% voor blootstelling aan conventionele olie- en gasactiviteiten overschreden; en
 - o 2³ bedrijven die de drempel van 5% voor blootstelling aan onconventionele olie en gas overschreden, kwamen niet meer in aanmerking.

Om de blootstelling aan koolstof intensieve uitstoot verder te verlagen, is de **uitsluitingsdrempel voor thermische kolen** in het bedrijfsbrede uitsluitingsbeleid van Candriam in 2023 verlaagd van 10% naar 5%. Deze maatregel ondersteunt Candriam's inzet voor duurzame ontwikkeling en milieubewustzijn, en brengt ons interne beleid in overeenstemming met internationale kaders zoals het IEA en IPCC.

Daarnaast heeft Candriam in het tweede kwartaal van 2024 de uitsluitingsdrempel verlaagd voor:

- **Koolstofintensiteit van elektriciteitsopwekking** voor alle financiële producten waarop het uitsluitingsbeleid van Candriam "Niveau 2A en 3" van toepassing is, van 354 gCO₂/kWh naar 312 gCO₂/kWh om aan te voldoen aan het SBTi-scenario van 1,5°C voor de elektriciteitssector.
- **(On)conventionele olie en gas** hanteert Candriam haar SRI-uitsluitingsbeleid ("Niveau 3 uitsluitingen") waarbij bedrijven worden uitgesloten als zij meer dan 5% van hun inkomsten halen uit de exploratie, productie, raffinage en het transport van conventionele en onconventionele olie en gas. Daarnaast sluit Candriam bedrijven uit die meer dan 25% van hun inkomsten genereren uit de levering van speciale apparatuur en diensten aan de olie- en gasindustrie. Zie het uitsluitingsbeleid van Candriam voor meer details..

Wat betreft onze corporate engagement activiteiten voor het jaar 2023, heeft Candriam besloten om zich te richten op een aantal specifieke campagnes:

¹ Raadpleeg de beleidsregels van Candriam voor verdere details met betrekking tot scope en toepassing

² Perimeter voor alle financiële producten waarop het uitsluitingsbeleid "Niveau 1, 2A, 2B of 3" van toepassing is (Candriam-brede uitsluitingsniveau).

³ Toepassingsgebied voor alle financiële producten waarop het uitsluitingsbeleid "Niveau 2A of 3" van Candriam van toepassing is.

- **Net Zero-campagne:** deze campagne heeft als doel een actieve en effectieve energietransitie te ondersteunen in de bedrijven waarin we investeren, zodat hun activiteiten in lijn komen met een traject dat de opwarming van de aarde beperkt tot 1,5°C. Dit initiatief komt voort uit het streven van Candriam om in 2050 of eerder geen emissies meer uit te stoten, als deelnemer van het Net Zero Asset Managers Initiatief. Onze strategie omvat het ondersteunen van bedrijven in hun decarbonisatieproces door middel van maatregelen zoals het indienen van aandeelhoudersresoluties en actief stemmen bij volmacht.
- **Palmoliecampagne:** deze campagne, gericht op biodiversiteit, richt zich op palmolie, de meest gebruikte plantaardige olie. Hoewel de herkomst streng wordt gecontroleerd, blijft de traceerbaarheid een uitdaging in de waardeketen. De nieuwe EU-verordening inzake ontbossing verplicht zorgvuldigheid om producten te voorkomen die verband houden met recente ontbossing, wat onze investeringsbedrijven beïnvloedt. Met ons Biodiversiteit Impactmodel hebben we acht bedrijven geselecteerd, gegevensupdates opgevraagd, best practices gedeeld en zullen we de antwoorden analyseren om ons model te verbeteren.

Op het gebied van samenwerkingsdialogen heeft Candriam zich in 2023 aangesloten bij Nature Action 100. Dit initiatief stimuleert hogere bedrijfsambities natuurverlies en biodiversiteitsverlies terug te draaien. Candriam voert engagementsactiviteiten met bedrijven in cruciale sectoren uit om natuurverlies en biodiversiteitsverlies tegen 2030 terug te dringen. Bovendien blijft CA100+ (inclusief het Paris Accounting Initiatief) een van de samenwerkingsinitiatieven waarmee we de grootste impact bereiken, samen met de CDP-enquêtes (over klimaat, water en bossen), die transparantie bevorderen over emissies en doelstellingen en onze analyse voeden.

Candriam is ook één van de eerste Early Adapters van de Taskforce on Nature-related Financial Disclosure (TNFD) Early Adopters en zal vanaf FY2024 beginnen met het afstemmen van haar rapportages op de aanbevelingen van TNFD. Candriam beschouwt natuur gerelateerde kwesties als strategische risico's en is van mening dat de TNFD richtlijnen zullen helpen bij het identificeren en beoordelen van natuur gerelateerde afhankelijkheden, impact, risico's en kansen.

Op **sociaal vlak** heeft Candriam in 2023 de volgende uitsluitingen gedaan:

- 35⁴ bedrijven voor een reeks financiële producten voor significante en herhaalde schendingen van internationale sociale, menselijke, milieu- en anti-corrupcienormen, zoals gedefinieerd door het Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen;
- 1⁵ bedrijf vanwege betrokkenheid bij de productie of verkoop van controversiële wapens.

Om de blootstelling aan controversiële wapens verder te verminderen, heeft Candriam in het tweede kwartaal van 2024 de uitsluitingsdrempel voor witte fosfor in haar bedrijfsbrede uitsluitingsbeleid ("Niveau 1") verlaagd van 5% naar elke vorm van betrokkenheid bij witte fosfor.

In lijn met Candriam's mensenrechtenbeleid⁶ dat in juni 2023 is uitgebracht, heeft het nalaten om een mensenrechtenbeleid te publiceren invloed op hun ESG-beoordeling en score binnen het eigen ESG-beoordelings- en scoresysteem van Candriam. Wanneer de ESG-beoordeling ernstig negatief wordt beïnvloed, komen de betreffende bedrijven mogelijk niet langer in aanmerking voor Candriam's financiële producten geclassificeerd als Artikel 9, wat overeenkomt met Candriam's SRI-uitsluitingsbeleid ("Level 3 uitsluitingen"). Wat betreft anti-corruptie beoordeelt Candriam het topmanagement, het monitoringsmechanisme en de rapportage, naast het voorlopige onderzoek naar de blootstelling van een bedrijf aan corruptie gerelateerde schandalen of controverses.

Onze engagementsactiviteiten bij mogelijke schendingen van de principes van het UN Global Compact hebben zich gericht op due diligence voor mensenrechten. Candriam richt zich vooral op technologiebedrijven met grote maatschappelijke impact, omdat het cruciaal is voor hen om mensenrechtenrisico's te beheersen om hun maatschappelijke licentie te behouden onder toenemend toezicht. We ondersteunen ook wereldwijd de strijd tegen gedwongen arbeid en kinderarbeid, en pakken mensenrechtenkwesties aan bij bedrijven met een significante aanwezigheid in onderdrukkende regimes en/of conflictgebieden.

⁴ Toepassingsgebied voor alle financiële producten waarop het uitsluitingsbeleid "Niveau 2A of 3" van Candriam van toepassing is.

⁵ Perimeter voor alle financiële producten waarop het uitsluitingsbeleid "Niveau 1, 2A, 2B of 3" van toepassing is (Candriam-brede uitsluitingsniveau).

⁶ Raadpleeg [human_rights_policy_def_qb.pdf \(candriam.com\)](#) voor meer informatie.

2. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Tabel 1: Klimaat- en andere milieu-indicatoren

Ongunstige duurzaamheidsindicator						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Klimaat- en andere milieugerelateerde indicatoren						
Uitstoot van broeikasgassen	1. Uitstoot van broeikasgassen (*)	Scope 1 BKG-emissies	2.473.258	3.316.240	Uitgedrukt in absolute termen Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO2-eq Dekking (**): 97%.	<p>Uitsluitingen</p> <p>Naast bedrijven die boven een bepaalde drempel betrokken zijn bij thermische kolen-, olie- en gasactiviteiten (PAI 4), worden energie producerende bedrijven met een koolstofintensiteit (PAI 3) van meer dan 354 gCO2/kWh als risicovol beschouwd voor opname in duurzame beleggingen, zelfs als ze niet universeel controversieel zijn.</p> <p>Omdat de uitstoot varieert afhankelijk van de bronnen van elektriciteitsopwekking, is het belangrijk om de koolstofvoetafdruk per kilowattuur (kWh) te beoordelen om vast te stellen in hoeverre bedrijven bijdragen aan het 2-graden Celsius-traject. Daarom integreert Candriam de koolstofintensiteit van energieproducenten in haar duurzaamheidsbeoordeling.</p> <p>Als er geen koolstofintensiteit gegevens beschikbaar zijn, gebruiken de ESG-analisten van Candriam andere indicatoren om de naleving van de Overeenkomst van Parijs te beoordelen. Deze indicatoren omvatten de voortgang in de energietransitie in lijn met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, de integratie van een 1,5°C-limietscenario, en de beoordeling van beleggingsplannen en de geloofwaardigheid van doelstellingen voor koolstofneutraliteit. Deze indicatoren zijn gericht op de toekomst en evolueren in de tijd om de voortgang van bedrijven in hun transitie te reflecteren.</p> <p>De koolstofintensiteit drempel (PAI 3) voor elektriciteit producerende bedrijven in 2023 werd vastgesteld op 354 gCO2/kWh. In 2023, kwamen 14 bedrijven, naast de bedrijven die al waren uitgesloten, niet meer in aanmerking voor belegging door het overschrijden van deze drempel.</p> <p>Om beter aan te sluiten bij het 1,5-In het tweede kwartaal van 2024 heeft Candriam de uitsluitingsdrempel voor de koolstofintensiteit van elektriciteitsopwekking verlaagd van 354 gCO2/kWh naar 312 gCO2/kWh voor alle financiële producten die onder Candriam's uitsluitingsbeleid "Niveau 2A en 3" vallen, in lijn met het gradenscenario van SBTi. Candriam sluit energie producerende bedrijven uit die een koolstofintensiteit van meer dan 312 gCO2/kWh hebben, evenals bedrijven die hun capaciteit voor steenkool en nucleaire energie vergroten. Deze maatregel versterkt Candriam's toewijding aan duurzame ontwikkeling en milieuverantwoordelijkheid door striktere duurzaamheidsnormen te hanteren..</p> <p>Blootstelling aan fossiele brandstoffen (PAI 4) is onderworpen aan strenge uitsluitingen in alle duurzame fondsen van Candriam.</p> <p>Thermische kolen, die bekend staan om hun schadelijke impact en ernstige financiële en duurzaamheidsimplicaties, brengen systeem- en reputatierisico's met zich mee waar de financiële voordelen niet tegen opwegen.</p> <p>Voor alle financiële producten van Candriam worden bedrijven uitgesloten die meer dan 5% van hun omzet halen uit steenkoolmijnbouw, steenkool gestookte elektriciteitsopwekking en steenkool gerelateerde activiteiten zoals exploratie, verwerking, transport en distributie. Daarnaast komen bedrijven die meer dan 5% omzet halen uit conventionele olie- en gasactiviteiten, waaronder exploratie, winning, raffinage en transport, niet in aanmerking voor beleggingen in alle financiële producten die Candriam's "Level 3" uitsluitingsbeleid toepassen. Voor alle financiële producten die het uitsluitingsbeleid "Niveau 2A en 3" van Candriam volgen, worden entiteiten met meer dan 5% blootstelling aan activiteiten met onconventionele olie en gas ook uitgesloten. Naast de bedrijven die al niet in aanmerking kwamen, verloren 63 bedrijven in 2023 hun recht op geschiktheid door deze drempel te overschrijden.</p> <p>In 2023 werden, naast de eerder uitgesloten bedrijven, 46 bedrijven uitgesloten omdat ze de 5% drempel voor blootstelling aan thermische steenkoolactiviteiten hebben overschreden, 15 bedrijven vanwege overschrijding van de 5% drempel voor blootstelling aan conventionele olie- en gasactiviteiten, en 2 bedrijven vanwege overschrijding van de 5% drempel voor blootstelling aan onconventionele olie- en gasactiviteiten.</p> <p>In het tweede kwartaal van 2024 heeft Candriam de uitsluitingsdrempel in haar SRI uitsluitingsbeleid ("Level 3 Uitsluitingen") verlaagd om de blootstelling aan olie en gas verder te verminderen. Bedrijven worden uitgesloten als zij meer dan 5% van hun omzet halen uit de exploratie, productie, raffinage en transport van zowel conventionele als onconventionele olie en gas. Daarnaast worden bedrijven uitgesloten die meer dan 25% van hun omzet genereren uit het leveren van specifieke apparatuur en diensten aan de olie- en gasindustrie. Voor het "Level 2A" uitsluitingsbeleid zijn eveneens de drempels voor conventionele en onconventionele olie en gas verlaagd. Zie Candriam's uitsluitingsbeleid voor meer details.</p> <p>Monitoring</p> <p>Candriam beoordeelt de impact van bedrijven op de klimaatverandering, met name door de analyse van de uitstoot van broeikasgassen die verband houdt met het gebruik van hun producten of diensten en hun eigen activiteiten (PAI 1 tot 3 en PAI 4).</p> <p>Bedrijven waarvan de producten of diensten geassocieerd worden met een hoge uitstoot van broeikasgassen, zoals bedrijven die actief zijn in de fossiele brandstoffen- of luchtvaartindustrie, scoren over het algemeen negatief in deze beoordeling. Deze bedrijven leveren een grote bijdrage aan de klimaatverandering, omdat ze verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de uitstoot van broeikasgassen. Hun milieueffect wordt als schadelijk en onverenigbaar met de doelstellingen van duurzame ontwikkeling beschouwd. Daarom worden ze niet beschouwd als duurzame beleggingen volgens de criteria van Candriam.</p>
		Scope 2 BKG-emissies	1.049.464	1.014.823	Uitgedrukt in absolute termen Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO2-eq Dekking (**): 97%.	
		Scope 3 BKG-emissies	41.148.458	n.v.t.	Uitgedrukt in absolute termen Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO2-eq Dekking (**): 97%.	
		Total BKG-emissies Scope 1 + 2	3.522.721	4.331.064	Uitgedrukt in absolute termen Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO2-eq Dekking (**): 97%.	
		Total BKG-emissies Scope 1 + 2 + 3	44.671.180	n.v.t.		
	2. Koolstofvoetafdruk (*)	Koolstofvoetafdruk Scope 1 + 2	42,82	52,61	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO2-eq/ miljoen euro belegd Dekking (**): 97%.	
		Koolstofvoetafdruk Scope 1 + 2 + 3	542,74	n.v.t.		
	3. BKG-intensiteit bedrijven waarin is belegd (*)	BKG intensiteit van bedrijven waarin wordt belegd Scope 1 + 2	81,87	120,84	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, Trucost Meeteenheid: tCO2-eq/ miljoen euro omzet Dekking (**): 97%.	

	BKG intensiteit van bedrijven waarin wordt belegd Scope 1 + 2 + 3	983,35	n.v.t.		<p>A NEW YORK LIFE INVESTMENTS COMPANY Het bijhouden van de CO₂-uitstoot van bedrijven is daarom cruciaal voor het beschermen van het milieu en het tegengaan van klimaatverandering. Het is een belangrijk instrument voor Candriam, dat wil beleggen in verantwoordelijke, duurzame bedrijven. In lijn hiermee werd Candriam ondertekenaar van het Net Zero Asset Managers initiatief. In het kader van dit initiatief heeft Candriam zich ertoe verbonden om tegen 2030 een emissiereductie van 50% te realiseren voor een aanzienlijk deel van haar beleggingsportefeuilles en om tegen 2050 of vroeger over te schakelen op een netto-nul uitstoot. Deze controle omvat niet alleen het beoordelen van de huidige emissies van bedrijven, maar ook het nauwkeurig onderzoeken van hun inzet en acties om in de toekomst netto-nul emissies te bereiken. Aan het einde van 2023 omvatte het toepassingsgebied 52% van onze SFDR-artikel 8 & 9 open-end fondsen van het Candriam-merk, met als doel dit uit te breiden naar 100% tegen 2050. De initiële reikwijdte van onze Net Zero-verplichting is gedefinieerd op basis van zowel bedrijfseigendom als ESG-strategie.</p> <p>Daarnaast meet het ESG-analyseraamwerk van Candriam het aandeel van fossiele brandstoffen (PAI 4) in verschillende sectoren, zoals exploratie en productie, transport, raffinaderijen, diensten voor de olie- en gasindustrie, nutsbedrijven (elektriciteit en gas), mijnbouw en thermische kolen. Dit kader biedt een uitgebreid beeld van de bijdrage van deze industrieën aan klimaatverandering, zodat we weloverwogen duurzame beleggingsbeslissingen kunnen nemen en mogelijkheden kunnen identificeren om over te stappen op schonere energiebronnen.</p> <p>In 2023 werd de uitsluitingsdrempel voor thermische kolen in het bedrijfsbrede uitsluitingsbeleid van Candriam verlaagd van 10% naar 5%, waardoor deze in lijn wordt gebracht met de uitsluitingsdrempel in het uitsluitingsbeleid voor duurzaam beleggen. Deze maatregel stemt het interne beleid van Candriam af op internationale kaders zoals het IEA en het IPCC en versterkt onze inzet voor duurzame ontwikkeling en milieuverantwoordelijkheid.</p> <p>Engagement</p> <p>In 2023 hadden van onze 342 directe en 764 (*) collaboratieve dialogen (actief en passief) met bedrijven in ons SFDR-bereik van bedrijven waarin we belegd zijn (effectieve posities in portefeuilles eind 2023) respectievelijk 32% en 23% (*) betrekking op PAI1 tot PAI6. Houd er rekening mee dat de bovenstaande statistieken geen rekening houden met collaboratieve verklaringen aan bedrijven die niet hebben geleid tot een goede dialoog.</p>
	4. Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen (*)	Aandeel beleggingen in bedrijven die actief zijn in de fossiele brandstoffensector	3,26	3,71	<p>Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: percentage Dekking (**): 96%</p> <p>In 2023 werden van onze 342 directe en 764 (*) collaboratieve dialogen (actief en passief) met bedrijven in ons SFDR-bereik van bedrijven waarin we belegd zijn (effectieve posities in portefeuilles eind 2023) respectievelijk 32% en 23% (*) betrekking op PAI1 tot PAI6. Houd er rekening mee dat de bovenstaande statistieken geen rekening houden met collaboratieve verklaringen aan bedrijven die niet hebben geleid tot een goede dialoog.</p> <p>Engagement</p> <p>In 2023 hadden van onze 342 directe en 764 (*) collaboratieve dialogen (actief en passief) met bedrijven in ons SFDR-bereik van bedrijven waarin we belegd zijn (effectieve posities in portefeuilles eind 2023) respectievelijk 32% en 23% (*) betrekking op PAI1 tot PAI6. Houd er rekening mee dat de bovenstaande statistieken geen rekening houden met collaboratieve verklaringen aan bedrijven die niet hebben geleid tot een goede dialoog.</p>
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie	Aandeel niet-hernieuwbaar energieverbruik en niet-hernieuwbare energieproductie van bedrijven waarin wordt belegd uit niet-hernieuwbare energiebronnen vergeleken met hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van het totaal aan energiebronnen	67,84	72,16	<p>Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: percentage Dekking (**): 79%.</p> <p>Naast de individuele dialogen die werden gestart ter ondersteuning van onze beleggingsbeslissingen, waarin bijna systematisch de energietransitie-uitdaging en de toezeggingen, strategieën en prestaties van bedrijven aan bod komen, richten de meeste van onze engagementinspanningen zich op onze Net Zero-campagne. Deze campagne is een natuurlijke pijler van onze geschiedenis op het gebied van klimaatbetrokkenheid en sluit volledig aan bij de NZAMI-verbintenis van Candriam. Zowel directe als collaboratieve dialogen dienen dit doel.</p> <p>Onze Net Zero-campagne is gericht op het ondersteunen van een actieve en efficiënte energietransitie bij bedrijven waarin we beleggen om hun activiteiten af te stemmen op een traject om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C. We richten ons op de grootste veroorzakers van broeikasgassen in onze portefeuilles (op basis van gewogen gemiddelde koolstofintensiteit, Groep 1-2-3) en zijn in 2022 begonnen met deze meerjarige dialoog. Eind 2023 waren we betrokken bij 52 emittenten, goed voor 53% van de WACI (Weighted Average Carbon Intensity of Gewogen Gemiddelde Koolstofintensiteit - gebaseerd op individuele tCO₂/omzet) van onze Net Zero-perimeter. We zijn momenteel bezig met 52% van onze gefinancierde emissies (koolstofvoetafdruk - gebaseerd op tCO₂/ EUR miljoen belegd): onze 60 grootste bijdragers ondergaan momenteel de Net Zero Beoordeling en 20 werden al gecontacteerd. De WACI en de CO₂-voetafdruk zijn twee verschillende maatstaven die we nauwgezet volgen om onze portefeuille koolstofarm te maken.</p> <p>Naast de CDP-enquêtes over het klimaat, die een grotere transparantie over emissies blijven bevorderen en die onze ESG-analyse voeden, blijft CA100+ (inclusief de Paris Accounting sub-initiatieven) het samenwerkingsinitiatief waarmee we de grootste hefboomwerking bereiken. Fase 2 (2023-2030) richt zich op het omzetten van toezeggingen op hoog niveau in robuuste en zinvolle doelen en concrete strategieën voor het koolstofarm maken van de economie.</p>
	6. Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR inkomsten van bedrijven waarin wordt belegd, per sector met grote klimaateffecten	0,32	0,54	<p>Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: GWh/ miljoen euro omzet Dekking (**): 84%.</p> <p>Wat betreft stemaandpakketten worden alle klimaat gerelateerde voorstellen intern geanalyseerd om consistentie te garanderen tussen ons ESG-advies, onze engagementgeschiedenis en de manier waarop we stemmen. In 2023 hebben we gestemd voor: - 18 door het management gesponsorde Say-on-Climaat-voorstellen, waarvan er 8 werden gesteund, - 83 Klimaat gerelateerde aandeelhoudersvoorstellen en stemden er 71. We hebben 1 klimaatresolutie mee ingediend (bij Engie SA) en klimaat specifieke vragen gesteld of klimaat gerelateerde verklaringen afgelegd op 3 AVA's. Onze mening over de klimaatstrategie beïnvloedt ook onze stem op meer 'standaard' stempunten.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement- en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications</p> <p>(*) hierbij is geen rekening gehouden met de wereldwijde onderzoeken (bijv. CDP) die we hebben ondersteund. Rekening houdend met deze onderzoeken zouden de samenwerkingsdialogen die verband houden met PAI 1 tot PAI 6 45% van het totaal uitmaken.</p>
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in bedrijven met locaties/activiteiten in of nabij biodiversiteitsgevoelige gebieden waar de activiteiten van deze bedrijven een negatief effect hebben op deze gebieden	5,22	2,98	<p>Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: percentage Dekking (**): 96%.</p> <p>Monitoring</p> <p>PAI 7. Activiteiten die een negatieve invloed hebben op biodiversiteitsgevoelige gebieden worden beïnvloed door veranderingen in de dekking door de uitgaande instelling en gegevens alsook door de kwaliteit van biodiversiteitsgegevens.</p> <p>PAI 8. Emissies naar water zijn teruggebracht van 19% naar 4% door de Dekking van de emittent en de gegevens en door veranderingen in de kwaliteit van de gegevens over wateremissies.</p> <p>Engagement</p> <p>In 2023 hadden van onze 342 directe en 764 (*) collaboratieve dialogen (actief en passief) met bedrijven in ons SFDR-bereik van bedrijven waarin we belegd zijn (effectieve posities in portefeuilles eind 2023) respectievelijk 25% en 30% (*) betrekking op PAI7 en/of PAI8.</p>

Verklaring over de Principal Adverse Impacts – PAI – van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Water	8. Emissies in water	Ton emissies in water, gegeneerd door bedrijven waarin wordt belegd per miljoen EUR die wordt belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,02	59,20	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: tCO2-eq/ miljoen euro geïnvesteerd Dekking (**): 4%	<p>Houd er rekening mee dat de bovenstaande statistieken geen rekening houden met collaboratieve verklaringen aan bedrijven die niet hebben geleid tot een goede dialoog.</p> <p>Het merendeel van onze directe dialogen heeft betrekking op PAI 7. Of PAI 8. Werden geactiveerd door het beoordelen van de ESG-beoordeling van onze emittenten, waaronder gezamenlijke en individuele dialogen waarin specifieke vragen aan bedrijven werden gesteld. De rest van de dialogen werden gedreven door controverses. In 2023 startten we een speciale palmoliecampagne met 8 bedrijven. We hebben een waardeketenbenadering gebruikt om een beperkte maar relevante reeks doelen te identificeren, waarbij we prioriteiten hebben gesteld aan de hand van ons bedrijfsgeïntegreerd Biodiversiteit Impact Model en onze bedrijven. We hebben een beoordelingskader voor palmolie gemaakt op basis van TNFD en dit vooraf ingevuld met de openbaar beschikbare gegevens en naar de doelondernemingen gestuurd. Op basis van hun feedback deelden we "best practices" die door de groep werden geïdentificeerd en stelden we manieren voor waarop bedrijven deze kunnen implementeren. Het toekomstige engagement met deze bedrijven zullen gebaseerd zijn op deze eerste beoordeling.</p> <p>Verschillende van onze samenwerkingsinitiatieven richten zich op biodiversiteit en/of water gerelateerde uitdagingen die vaak sectorspecifiek zijn (Mijnbouw, Voedsel & Drinken). In 2023 maakten we deel uit van de allereerste ondertekenaars van Nature Action 100, een wereldwijd initiatief voor beleggers om meer ambitie en actie bij bedrijven te stimuleren om het verlies van natuur en biodiversiteit om te buigen. We besloten ook om één van de "early adopters" van TNFD te zijn.</p> <p>Wat stemactiviteiten betreft, hadden 9 resoluties waarover we stemden (allemaal door aandeelhouders voorgesteld) betrekking op PAI 7 of PAI 8. Meer dan 75% had betrekking op de vraag om het gebruik van plastic te verminderen of de circulaire benadering van verpakkingen te verbeteren. We steunden ze allemaal. Andere hielden verband met de vraag naar biologische inkoop, maar we konden ze niet allemaal steunen omdat ze te prescriptief geformuleerd waren.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p> <p>(*) hierbij is geen rekening gehouden met de wereldwijde onderzoeken (bijv. CDP) die we hebben ondersteund. Rekening houdend met deze onderzoeken zouden de samenwerkingsdialogen die verband houden met PAI 7 en/of PAI 8 goed zijn voor 76% van het totaal.</p>
Afvall	9. Aandeel gevaarlijk en radioactief afval	Tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval gegeneerd door bedrijven waarin wordt belegd per miljoen EUR die wordt belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	1,22	1,39	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenheid: tCO2-eq/ miljoen euro geïnvesteerd dekking (**): 37%	<p>Engagement</p> <p>Van al onze (actieve en passieve) dialogen met bedrijven in ons SFDR-bereik van bedrijven waarin we beleggen (effectieve posities in portefeuilles eind 2023), hadden er in 2023 een aantal betrekking op PAI9.</p> <p>Het onderwerp werd rechtstreeks besproken met bedrijven in het kader van een meer mondiale dialoog over ESG-kwesties, waarbij onze ESG-analisten de verschillende uitdagingen van deze bedrijven onder de loep namen, inclusief de controverses waaraan ze blootstaan.</p> <p>Wat betreft stemactiviteiten met betrekking tot PAI 9, heeft Candriam in 2022 alleen gestemd op de aandeelhoudersvergadering van Kansai Electric Corp over nucleair gerelateerde resoluties. We hebben eigenlijk tegengestemd omdat de eisen van de aandeelhouders onder de competentie van het management en de raad van bestuur vielen.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications.</p>

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de principes van het Global Compact van de VN en de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel van beleggingen in bedrijven die betrokken zijn geweest bij schendingen van de principes van het Global Compact van de VN of OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,25	0,65	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, Sustainalytics & MSCI Meeteenheid: percentage Dekking (**): 100%	<p>Uitsluitingen</p> <p>In overeenstemming met PAI 10 bepaalt Candriam's normatieve analyse voor elk van de hoofdcategorieën of een bedrijf voldoet aan de 10 principes van het Global Compact van de Verenigde Naties: Mensenrechten (HR), Arbeidsrechten (LR), Milieu (ENV) en Corruptiebestrijding (AC). In onze op normen gebaseerde analyse zijn verschillende internationale referenties opgenomen, waaronder de Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties, de Fundamentele Conventies van de ILO en de Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen van de OESO, zodat mensenrechten, arbeidsnormen, corruptie en discriminatie uitgebreid aan bod komen. De Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties, de Fundamentele Conventies van de ILO en de Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen van de OESO behoren tot de vele internationale referenties die in ons kader zijn opgenomen. Bijgevolg komen mensenrechten, arbeidsnormen, corruptie en discriminatie allemaal aan bod in deze analyse.</p> <p>Candriam's financiële producten geclassificeerd als Artikel 6 en 8 voldoen aan het "Niveau 1" bedrijfsbrede uitsluitingsbeleid. Onder dit uitsluitingsbeleid op niveau 1 worden bedrijven uitgesloten die de ernstigste schendingen van de UN Global Compact-principes hebben begaan. Op basis van deze analyse kwam 1 bedrijf in 2023 niet meer in aanmerking voor subsidie vanwege significante en herhaalde schendingen van internationale sociale, menselijke, milieu- en anticorruptie normen, zoals gedefinieerd in de principes van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.</p> <p>In dit specifieke geval werd een vooraanstaand voedselverwerkend bedrijf wereldwijd geconfronteerd met een reeks bestuurlijke en ethische uitdagingen, waarbij de principes van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen werden geschonden. Deze uitdagingen omvatten omkopschandalen, belastingontwijking en milieuproblemen zoals ontbossing, nog verergerd door problemen met de arbeidsveiligheid tijdens COVID-19. Ondanks veranderingen in het leiderschap</p>
--	---	---	------	------	---	---

Verklaring over de Principal Adverse Impacts – PAI – van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

	<p>11. Ontbreken van procedures en compliance mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen</p>	<p>Aandeel van beleggingen in bedrijven waarin wordt belegd zonder beleid om naleving van de principes van het Global Compact van de VN of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen te controleren of mechanismen voor klachtenafhandeling om schendingen van de principes van het Global Compact van de VN of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen aan te pakken</p>	<p>0,25</p>	<p>3,75</p>	<p>Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenhed: percentage Dekking (**): 98%</p>	<p>bleven er twijfels bestaan over de effectiviteit van het bestuur, waardoor het onzeker bleef of het bedrijf zich zou inzetten om deze problemen aan te pakken.</p> <p>De onder artikel 9 geclassificeerde financiële producten van Candriam passen het strengste niveau toe, namelijk het "Niveau 3 SRI"-uitsluitingsbeleid. Onder dit uitsluitingsbeleid niveau 3 worden bedrijven met ernstige tot zeer ernstige schendingen van de principes van het Global Compact van de VN uitgesloten. Deze lijst richt zich op een strikte interpretatie van schendingen van de principes van het Global Compact van de VN, zoals beoordeeld door de ESG-analisten van Candriam en integreert een toekomstgerichte kijk op hoe het bedrijf de kwestie aanpakt met betrekking tot bestuur, strategie, risicobeheer en herstelinspanningen. 35 bedrijven kwamen in 2023 niet meer in aanmerking vanwege ernstige en herhaalde overtredingen van internationale sociale, menselijke, ecologische en anticorruptie normen, zoals gedefinieerd door het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.</p> <p>Zo kreeg een wereldwijde staalproducent in Europa te maken met een explosie in één van zijn mijnen, waardoor ernstige tekortkomingen in de gezondheids- en veiligheidsprotocollen aan het licht kwamen en de principes van het Global Compact van de VN werden geschonden. Vóór dit incident had een reeks ongevallen en dodelijke ongevallen al gewezen op tekortkomingen in het veiligheidsprogramma van het bedrijf, met name in het land waar het ongeval plaatsvond. Ondanks eerdere inspanningen om de gezondheids- en veiligheidsproblemen aan te pakken, wees het gebrek aan tastbare vooruitgang op belangrijke tekortkomingen in de veiligheidsbeheersystemen van het bedrijf. Daarom besloot Candriam het bedrijf uit te sluiten om de risico's te beperken en naleving van de wereldwijde principes en richtlijnen van het Global Compact van de VN te garanderen.</p> <p>Monitoring</p> <p>Wanneer bedrijven niet voldoen aan de 10 principes van het Global Compact van de VN (PAI 10), komen ze volgens de normatieve analyse van Candriam niet in aanmerking voor bepaalde financiële producten die worden geassocieerd met Artikel 8 en voor alle financiële producten die worden geassocieerd met Artikel 9.</p> <p>Daarnaast volgt Candriam's eigen ESG-analyseraamwerk de ontwikkeling van controverses en de werkelijke zwakke punten van bedrijven met betrekking tot deze principes, om er rekening mee te houden voordat ze tot een schending leiden.</p> <p>Wanneer Candriam's eigen ESG-rating en scoringsraamwerk deze controverses en zwakke punten ontdekt, heeft dit gevolgen voor de ESG-rating en ESG-score van emittenten. Wanneer de ESG-rating een te grote impact heeft, komen de bedrijven in kwestie niet langer in aanmerking voor de onder artikel 9 geassocieerde financiële producten van Candriam.</p> <p>Engagement</p> <p>In 2023 hadden van onze 342 directe en 764 (*) collaboratieve dialogen (actief en passief) met bedrijven in ons SFDR-bereik van bedrijven waarin we belegd zijn (effectieve posities in portefeuilles eind 2023) respectievelijk 26% en 44% (*) betrekking op PAI10 en PAI11 (*).</p> <p>Houd er rekening mee dat in de bovenstaande statistieken geen rekening is gehouden met collaboratieve uitspraken die aan bedrijven zijn gedaan en die niet tot een goede dialoog hebben geleid.</p> <p>Wanneer onze dialogen gaan over de juiste implementatie van risicobeheersystemen, hebben we ervoor gekozen deze te koppelen aan PAI 11, terwijl dialogen gekoppeld aan PAI 10 betrekking hebben op uitwisselingen in verband met mogelijke schendingen van één van de principes van het Global Compact van de VN. Dialogen naar aanleiding van beschuldigingen van slechte arbeidsomstandigheden, fraudecontroles en uitwisselingen in verband met due diligence op het gebied van mensenrechten van bedrijven met een aanzienlijke aanwezigheid in onderdrukkende regimes of conflictgebieden zijn voorbeelden van dialogen die in deze categorie vallen.</p> <p>Wat betreft stemactiviteiten hebben we 26 van de 36 aandeelhoudersresoluties gesteund die te maken hadden met Mensenrechten of aanwezigheid in risicolanden.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement- en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications</p> <p>(*) hierbij is geen rekening gehouden met de wereldwijde onderzoeken (bijv. het Workforce Disclosure Initiatief) die we hebben ondersteund. Rekening houdend met deze onderzoeken zouden de samenwerkingsdialogen die verband houden met PAI 10 en/of PAI 11 respectievelijk 29% en 2% van het totaal uitmaken.</p>
	<p>12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen</p>	<p>Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij bedrijven waarin is belegd</p>	<p>12,05</p>	<p>12,15</p>	<p>Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, MSCI Meeteenhed: percentage Dekking (**): 30%</p>	<p>Engagement</p> <p>In 2023 had minder dan 1% van onze 342 directe en 764 (*) collaboratieve dialogen (actief en passief) met ondernemingen in ons SFDR-bereik van bedrijven (effectieve posities in portefeuilles eind 2023) betrekking op PAI12. (*)</p> <p>Als we rekening houden met het Workforce Disclosure Initiatief, zijn de dialogen in verband met PAI12 goed voor 12% van het totaal.</p> <p>Dit Workforce Disclosure-initiatief ondervraagt bedrijven waarin wordt belegd over hun juiste beheer van diversiteit en richt zich onder andere op beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen.</p> <p>In verband met onze stemactiviteiten op PAI 12 hebben we de 10 aandeelhoudersresoluties gesteund waarover we voor onze portefeuilles hebben gestemd.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement- en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications</p> <p>(*) hierbij is geen rekening gehouden met de wereldwijde onderzoeken (bijv. het Workforce Disclosure Initiatief) die we hebben ondersteund.</p>
	<p>13. Genderdiversiteit bestuur</p>	<p>Gemiddelde verhouding vrouwelijke en mannelijke bestuurders in bedrijven waarin wordt belegd, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden</p>	<p>36,41</p>	<p>35,96</p>	<p>Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, ISS-Oekom Meeteenhed: percentage Dekking (**): 88%</p>	<p>Monitoring</p> <p>Candriam's eigen ESG-rating en scoringskader houdt rekening met de bevordering en toepassing van genderdiversiteit in de raden van bestuur van bedrijven. Als een bedrijf in dit opzicht faalt, kan dit gevolgen hebben voor de ESG-rating en -score. Wanneer de ESG-rating negatief wordt beïnvloed, komen bedrijven niet langer in aanmerking voor financiële producten die door Candriam worden geassocieerd met Artikel 9.</p> <p>Een softwarebedrijf in opkomende markten is een goed voorbeeld van voortdurende controle met betrekking tot PAI13. De Investor Score van het bedrijf werd negatief beïnvloed door bestuurspraktijken, waaronder genderdiversiteit. De Investor Score, een integraal onderdeel van Candriam's stakeholderanalyse, evalueert verschillende aspecten zoals de kwaliteit van de bedrijven waarin belegd wordt, besluitvormingsstructuren, transparantie en stabiliteit van senior en operationeel management naast andere aspecten van corporate governance. Deze score beoordeelt ook de genderdiversiteit in raden van bestuur. In dit specifieke geval is de vertegenwoordiging van vrouwen 12%, dus lager dan de</p>

Verklaring over de Principal Adverse Impacts – PAI – van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

					<p>minimumverwachting van 82%. Daarom heeft het ESG-team van Candriam contact opgenomen met het bedrijf om de corporate governance-aspecten verder te bespreken om meer inzicht te krijgen in de opvattingen en denkwijze van het bedrijf over deze kwesties en om te bevestigen of er plannen zijn om de corporate governance-praktijken, waaronder genderdiversiteit, in de nabije toekomst te verbeteren.</p> <p>Engagement</p> <p>In 2023 hadden van onze 342 directe en 764 (*) collaboratieve dialogen (actief en passief) met bedrijven in ons SFDR-bereik van bedrijven waarin we belegd zijn (effectieve posities in portefeuilles eind 2023) respectievelijk 22% en 2% (*) betrekking op PAI13.</p> <p>Wanneer ook rekening wordt gehouden met het Workforce Disclosure Initiatief, zouden dialogen met betrekking tot PAI12 12% van het totaal uitmaken.</p> <p>Daarnaast co-leidt Candriam het Franse 30% Club-initiatief en onderneemt actie om de genderdiversiteit op bestuurs- en senior managementniveau te vergroten. Deze initiatieven zijn gekoppeld aan PAI13. Voor directe dialogen zijn onze pre-AGM dialogen in de overgrote meerderheid van de gevallen ook gekoppeld aan PAI13, omdat we voor alle regio's een minimumaanwezigheid van vrouwen in de raad van bestuur vereisen. Dit is een onderwerp waarover we in gesprek gaan met de bedrijven waarmee we voor hun AVA's in gesprek gaan. Bijgevolg, en omdat onze steminstructie deels afhankelijk is van de voldoende aanwezigheid van vrouwen in de raad van bestuur, zijn alle stemmingsitems voor de verkiezing van directeuren ook gekoppeld aan PAI13.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement- en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications</p> <p>(*) hierbij is geen rekening gehouden met de wereldwijde onderzoeken (bijv. het Workforce Disclosure Initiatief) die Candriam ondersteund.</p>
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunities, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel van beleggingen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00	0,00	<p>Uitgedrukt in beheerd vermogen Bronnen: Candriam, ISS-Ethix Meeteenheid: percentage Dekking (**): 100%</p> <p>Uitsluitingen</p> <p>Candriam is vastbesloten om bedrijven die direct betrokken zijn bij het ontwikkelen, produceren, testen, onderhouden en verkopen van controversiële wapens, zoals antipersoonsmijnen, clusterbommen, wapens en bepantsering met verarmd uranium, chemische wapens, biologische wapens en witte fosforwapens, uit te sluiten van al haar beleggingen. Wij beschouwen dit als zeer schadelijke activiteiten die systeemrisico's, juridische risico's en reputatierisico's met zich meebrengen.</p> <p>Voor bepaalde financiële producten die zijn geclassificeerd als Artikel 8 en voor al onze financiële producten die zijn geclassificeerd als Artikel 9, sluiten we ook bedrijven uit die betrokken zijn bij conventionele wapens die meer dan 3% van hun omzet uitmaken, waarmee we ons mondiale wapenbeleid versterken.</p> <p>In 2023 kwam 1 emittent niet meer in aanmerking, naast de emittenten die eerder waren uitgesloten, vanwege hun betrokkenheid bij deze activiteiten.</p> <p>Monitoring</p> <p>Als onderdeel van Candriam's ESG-raamwerk worden wapens in aanmerking genomen in onze negatieve screeningbenadering, die een analyse van controversiële activiteiten omvat.</p> <p>Bij het beoordelen van de blootstelling van bedrijven aan wapens is het essentieel om onderscheid te maken tussen conventionele en controversiële wapens. Deze laatste zijn verboden door verschillende internationale verdragen en lokale wetten vanwege hun schadelijke en niet-discriminerende impact op de burgerbevolking. Daarom sluit Candriam bedrijven met blootstelling aan controversiële wapens (zoals hierboven aangegeven) uit bij al haar beleggingsactiviteiten.</p> <p>Daarom zitten we op één lijn met PAI 14 wat betreft blootstelling aan controversiële wapens. Bepaalde restposities kunnen echter worden aangehouden binnen beheermandaten of gedelegeerde portefeuilles op verzoek van klanten die mogelijk een andere interpretatie en/of gegevensbronnen hebben.</p> <p>Engagement</p> <p>In 2023 kwam deze PAI 14 in geen van onze directe of collaboratieve dialogen met bedrijven aan de orde. Toch moesten we stemmen over twee aandeelhoudersresoluties waarin sommige software- en financiële bedrijven om meer transparantie werd gevraagd over hun beheer van en toezicht op mogelijke ESG-gerelateerde risico's met betrekking tot de productie en ontwikkeling van wapens. Candriam steunde al deze resoluties.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement- en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications</p>

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen					
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Ecologisch	15. BKG intensiteit(*) BKG-intensiteit landen waarin is belegd	234,14	246,37	Uitgedrukt in termen van blootstelling aan in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld Bronnen: Candriam, EDGAR Meeteenheid: tCO2-eq / miljoen euro belegd Dekking (**): 95%	<p>Monitoring</p> <p>Het SFDR van de Europese Unie is bedoeld om de transparantie te verbeteren en duurzame beleggingen te bevorderen, maar er zijn problemen met de betrouwbaarheid en kwaliteit van gegevens over de koolstofintensiteit van landen. Gestandaardiseerde koolstofintensiteitsgegevens worden namelijk beïnvloed door schommelingen in olie- en gasprijzen en door valutakoersen.</p> <p>Om niet te vertrouwen op gegevens die gemakkelijk misleidend kunnen zijn, integreert Candriam's eigen raamwerk van overheidsmiddelen de emissiereductie-inspanningen van een land per sector en wijst straffen toe in overeenstemming met de moeilijkheid om elke sector koolstofarm te maken. Het houdt ook rekening met de uitsplitsing van emissies per brandstof voor elke sector en beoordeelt de efficiëntie waarmee een land nieuwe hernieuwbare energiecapaciteit gebruikt.</p> <p>De modellen geven aan dat het voortgezette gebruik van kolengestookte energiecentrales, wanneer goedkopere hernieuwbare energiebronnen beschikbaar zijn, het meest te lijden zal hebben, gevolgd door olie, gas en andere fossiele brandstoffen. De resultaten van het emissiemodel wijzigen de totale koolstofintensiteit van de economie op basis van</p>

					<p>de decarbonisatie-inspanningen van een land en de soorten brandstof die het gebruikt, waardoor een nauwkeurigere beoordeling van de decarbonisatie-inspanningen van een land mogelijk wordt.</p> <p>Door het opleggen van boetes op basis van sectorspecifieke decarbonisatie-uitdagingen en brandstofselecties stimuleert het Candriam-kader landen om over te stappen op duurzamere praktijken en hun decarbonisatie-doelstellingen te halen.</p> <p>Zuid-Afrika is een voorbeeld van een overheidsemitent die zijn ESG-score zag dalen, deels vanwege zijn koolstofintensiteit. De Zuid-Afrikaanse economie is sterk afhankelijk van steenkool, dat 73% van de energievoorziening voor zijn rekening neemt en daarmee boven het gemiddelde van 15% in opkomende landen ligt. Ondanks de aanzienlijke toezegging om de uitstoot koolstofarm te maken, voldoet het niet aan de 2 graden-doelstelling van de Overeenkomst van Parijs inzake temperatuur. Bijna 90% van de elektriciteitsproductie is gebaseerd op steenkool, wat bijdraagt aan 55% van de nationale emissies. Daarnaast is de koolstofintensiteit van Zuid-Afrika met 1,16 tCO₂-eq hoger dan die van zijn referentiegroepen (0,23 in Afrika bezuiden de Sahara en 0,53 in opkomende markten) en is de score voor natuurlijk kapitaal gedaald van het 20e naar het 19e percentiel, terwijl de algehele duurzaamheidsscore is gedaald van 27,1 naar 22,8.</p> <p>Engagement</p> <p>Engagement bij overheden in verband met PAI15 vindt plaats via mondiale beleggersverklaringen, zoals de mondiale beleggersverklaring aan regeringen over de klimaatcrisis, die gewoonlijk naar vertegenwoordigers van staten wordt gestuurd in de aanloop naar de G7-G20 of de jaarlijkse klimaatconferentie van de VN.</p> <p>Meer informatie is beschikbaar in ons jaarlijkse engagement- en stemoverzicht, onder https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/#sri-publications</p>
Sociaal	16. Landen waarin wordt belegd en waar sociale schendingen plaatsvinden	Aantal landen waarin wordt belegd waarin sociale schendingen plaatsvinden (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin wordt belegd), zoals bedoeld in internationale verdragen en conventies, principes van de Verenigde Naties en, indien van toepassing, nationale wetgeving	0,00	0,00	<p>Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: Candriam Meeteenheid: percentage Dekking (**): 99%</p> <p>Uitsluiting</p> <p>Onze lijst van repressieve regimes bestaat uit landen waar mensenrechten regelmatig geschonden worden, fundamentele vrijheden systematisch ontkend worden en persoonlijke veiligheid niet gegarandeerd is door falen van de overheid en systematische ethische schendingen. We zijn ook zeer waakzaam met betrekking tot totalitaire staten of landen waarvan de regeringen betrokken zijn bij een oorlog tegen hun eigen bevolking.</p> <p>Om de lijst van repressieve regimes samen te stellen, baseren we ons op gegevens van externe bronnen, zoals de Freedom House's Index of Freedom in the World, de Governance Indicators van de Wereldbank en de Democracy Index van de Economist Intelligence Unit, die als leidraad dienen voor ons kwalitatieve onderzoek naar niet-democratische landen. Voor deze lijst van landen hebben Candriam's analisten processen ontwikkeld die van toepassing zijn op zowel overheids- als bedrijfsbeleggingen, inclusief uitsluitings-, mitigatie- en engagementprocessen op basis van onze risicobeoordeling. Candriam beschouwt schuld uitgegeven door overheden en semioverheden op de lijst van repressieve regimes als niet-belegbaar.</p> <p>In 2023 kwamen er naast de eerder uitgesloten emittenten geen andere rechtstreeks gedekte overheidsemitenten niet langer in aanmerking.</p> <p>Monitoring</p> <p>Sociale schendingen zijn diep geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse-ramwerk van overheden. In het kader van onze analyse stelden we vast dat verschillende overheidsemitenten in Afrika bezuiden de Sahara (bv. Gabon, Soedan) te maken kregen met militaire machtsovernames, wat wijst op de noodzaak om de politieke stabiliteit en bestuursdynamiek in de regio nauwlettend in het oog te houden. Ook Venezuela valt op als een andere opmerkelijke overheidsemitent die wij onder de loep nemen en die te maken heeft met een aanzienlijke sociale schending, van economische instabiliteit tot sociale onrust.</p>

Tabel 2: Aanvullende klimaat- en andere milieugerelateerde indicatoren

Ongunstige duurzaamheidsindicator						
Ongunstige effecten op de duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Klimaat- en andere milieugerelateerde indicatoren						
Emissies	4. Beleggingen in bedrijven zonder initiatieven om de koolstofuitstoot te verminderen	Aandeel beleggingen in bedrijven zonder initiatieven voor het terugdringen van koolstofemissies, gericht op aanpassing aan de Overeenkomst van Parijs	9,66	11,36	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: MSCI Meeteenheid: percentage Dekking (**): 96%	Zie maatregelen voor PAI's 1 tot en met 6 Daarnaast beoordeelt Candriam voor bedrijven die geen initiatief hebben om hun uitstoot te verminderen om te voldoen aan de Overeenkomst van Parijs, de mogelijkheden voor een dialoog met bedrijven op basis van de evolutie op korte tot middellange termijn van de gegevens van onze externe leverancier.

Tabel 3: Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor beleggingen in bedrijven						
Ongunstige effecten op de duurzaamheid	Parameter	Effecten [jaar n]	Effecten [jaar n-1]	Toelichting	Genomen maatregelen voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping						
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	Aandeel van beleggingen in entiteiten zonder mensenrechtenbeleid	5,06	6,26	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: MSCI Meeteenheid: percentage Dekking (**): 95%	Monitoring Wanneer bedrijven geen mensenrechtenbeleid publiceren, houdt Candriam's eigen ESG-analysekader hier rekening mee door hun ESG-rating en -score negatief te beïnvloeden. Als de ESG-rating ernstig wordt geschaad, komen deze bedrijven mogelijk niet langer in aanmerking voor Candriam's financiële producten die als Artikel 9 zijn geclassificeerd. Zo wordt een prominente Amerikaanse winkelketen, die bekend staat om zijn betaalbaarheid, kritisch bekeken vanwege zijn ontoereikende transparantie op het gebied van mensenrechtenbeleid. Hoewel het bedrijf een mensenrechtenbeleid heeft dat zaken als dwangarbeid en discriminatie behandelt, zijn er beperkte details over hoe het bedrijf zijn due diligence op het gebied van inkoop beheert, zoals normen voor het testen van producten en criteria voor audits bij leveranciers. Candriam beschouwt deze hiaten als belangrijk, omdat ze een grondige beoordeling van mensenrechtenkwesties en arbeidsnormen belemmeren. Als gevolg daarvan is de ESG-rating van het bedrijf verlaagd van ESG5 naar ESG7.
Corruptie en corrupte praktijken bestrijden	15. Ontbreken van beleid tegen corruptie en omkoping	Aandeel beleggingen in entiteiten zonder anticorruptie- en antiomkopingsbeleid dat in overeenstemming is met de Conventie tegen Corruptie van de Verenigde Naties	1,92	2,90	Uitgedrukt in beheerd vermogen Bron: MSCI Meeteenheid: percentage Dekking (**): 96%	Monitoring De houding van het bedrijf en het management tegen corruptie zijn indicatoren die we analyseren binnen ons eigen ESG-analysekader. We beoordelen deze aan de hand van verschillende criteria, waaronder de verantwoordelijkheid van het topmanagement (bijvoorbeeld specifieke beleidstoewijding, inclusief toezicht en de reikwijdte van het beleid met betrekking tot interne en externe belanghebbenden zoals leveranciers), het bestaande controlesysteem (bijvoorbeeld een vertrouwelijk rapportagekanaal, externe verificatiebeoordeling), en de mate van rapportage over deze toewijding en bestaande initiatieven (inclusief specifieke training van werknemers over dit onderwerp). Deze analyse omvat tevens een voorlopig onderzoek naar mogelijke betrokkenheid van het bedrijf bij corruptie gerelateerde schandalen of controverses.

* Uitsluiting van groene obligaties

** Het dekkingspercentage is alleen van toepassing op in aanmerking komende activa waarvoor gegevens zijn ingevuld.

3. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

A. Governance

Candriam heeft een bedrijfsbrede ESG-governance structuur opgezet om te zorgen voor adequaat toezicht en informatiestromen met betrekking tot ESG-kwesties en hun impact.

Het Group Strategy Committee (GSC), bijgestaan door de ESG- en MVO-experts van Candriam, bepaalt de strategische oriëntaties van beleggingen (vanuit product- en commercieel oogpunt) en bedrijfsrisico's met betrekking tot uitdagingen, risico's en kansen op het gebied van duurzaamheid.

Het Sustainability Risk Committee, dat mede wordt geleid door de ESG- en Risk Managementteams van Candriam, houdt toezicht op het beheer van de PAI's op de duurzaamheidsfactoren van de bedrijven en landen waarin we hebben belegd. Deze follow-up is gebaseerd op 3 pijlers:

- Op het gebied van Milieu-, Sociale en Bestuur risico's, presentatie van ESG-analyse en due diligence, met identificatie van slechte ESG-prestaties en voorstellen voor passende actie;
- Evaluatie en validatie van beleid (hieronder opgesomd) en processen, inclusief het besluitvormingsproces over toekomstige acties;
- Toezicht op PAI-beoordelingen.

Als er bij een emittent een ESG-inbreuk wordt geconstateerd die mogelijk kan leiden tot een PAI op een duurzaamheidsfactor, stelt het ESG-team passende maatregelen voor aan de Sustainability Risk Committee voor een besluit en escaleert het in sommige gevallen rechtstreeks naar de Group Strategy Committee. Deze acties kunnen de vorm aannemen van:

- Dialoog aangaan en starten,
- Uitsluiting of
- Monitoring.

Belangrijkste beleidsmaatregelen:

Naam	Laatste goedkeuringsdatum
Beleid voor Duurzaamheidsrisicobeheer	2021
Uitsluitingsbeleid	2024
Engagementbeleid	2024
Klimaatbeleid	2023
Mensenrechtenbeleid	2023

B. Identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Het ESG-analyseteam van Candriam houdt rekening met belangrijke duurzaamheidstrends en met uitdagingen die specifiek zijn voor verschillende sectoren en regio's. Het proces van ESG-analyse en toezicht op schendingen van internationale normen, dat ten grondslag ligt aan het interne ESG-ratingraamwerk van Candriam zoals beschreven in sectie C, maakt het mogelijk om potentiële negatieve effecten te identificeren en prioriteiten te stellen in termen van herstel, rekening houdend met de materialiteit van de kwestie.

De onderstaande tabel toont de duurzaamheidsindicatoren voor de PAI's, hun integratie in de ESG-analyse en Candriam's ESG-ratingkader. Deze integratie is gebaseerd op de mate van materialiteit of waarschijnlijke materialiteit van elke indicator, zoals hieronder aangegeven.

Indicatoren voor beleggingen in bedrijven		
Thema duurzame ontwikkeling	Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Toelichting
Klimaat- en andere milieu-indicatoren		
Bijdrage aan de beperking van klimaatverandering - Uitstoot van broeikasgassen	Uitstoot van broeikasgassen (PAI 1)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, Trucost
	Koolstofvoetafdruk (PAI 2)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, Trucost
	BKG-intensiteit bedrijven waarin is belegd (PAI 3)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, Trucost
	Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector fossiele brandstoffen (PAI 4)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk en gemiddelde gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Aandeel van verbruik en productie van niet-hernieuwbare energie (PAI 5)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk, maar gegevenskwaliteit is slecht Bronnen: Candriam, MSCI
	Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector (PAI 6)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk, maar gegevenskwaliteit is slecht Bronnen: Candriam, MSCI
Behoud van de natuurlijke omgeving en ecosystemen	Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden (PAI 7)	Geïntegreerd in het ESG-analyse- en ratingraamwerk van Candriam, maar lage gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Emissies in water (PAI 8)	Geïntegreerd in het ESG-analyse- en ratingraamwerk van Candriam, maar lage gegevenskwaliteit Bronnen: Candriam, MSCI
	Aandeel gevaarlijk en radioactief afval (PAI 9)	Opgenomen in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk, maar de gegevenskwaliteit is slecht. Bronnen: Candriam, MSCI

Sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping		
Geen blootstelling aan bedrijven die geassocieerd worden met controversiële of illegale praktijken	Schendingen van de principes van het Global Compact van de VN en de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (PAI 10)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, MSCI
	Ontbreken van procedures en compliance mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen (PAI 11)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk, maar gegevenskwaliteit is slecht Bronnen: Candriam, MSCI
	Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (PAI 12)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk, maar gegevenskwaliteit is slecht Bronnen: Candriam, MSCI
Gendergelijkheid bevorderen	Genderdiversiteit bestuur (PAI 13)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, ISS-Oekom
	Blootstelling aan controversiële wapens (PAI 14)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam & ISS-Ethix
INDICATOREN VOOR SOEVEREINE EN SUPRANATIONALE EMITTENTEN		
De omgeving	BKG intensiteit (PAI 15)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, EDGAR
Sociaal	Landen waarin wordt belegd en waar sociale schendingen plaatsvinden (PAI 16)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk, maar de kwaliteit van de gegevens is echter gemiddeld Bron: Candriam

Materialiteit

Hoog
Gemiddeld
Laag

Als onderdeel van Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk wordt ook een reeks indicatoren beoordeeld en gecontroleerd op de belangrijkste optionele negatieve effecten. Deze belangrijkste bijkomende negatieve effecten hebben een variabele en ongelijksoortige impact op verschillende industrieën/sectoren, afhankelijk van de specifieke ESG-kenmerken van de activiteiten binnen die industrie/sector. De kwaliteit en reikwijdte van de gegevens, toepasbaarheid, relevantie en geografische Dekking zijn de bepalende factoren die worden gebruikt bij het beoordelen van de materialiteit van elke PAI-indicator.

Aanvullende indicatoren voor beleggingen in bedrijven		
Thema duurzame ontwikkeling	Duurzaamheidsindicator voor negatieve gevolgen	Verklaring
KLIMAAT EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN		
De omgeving	Beleggingen in bedrijven zonder initiatieven om hun koolstofuitstoot te verminderen (PAI 4)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk, maar gegevenskwaliteit is slecht Bronnen: Candriam, MSCI
SOCIALE EN PERSONEELSGERELATEERDE KWESTIES, RESPECT VOOR MENSENRECHTEN EN DE STRIJD TEGEN CORRUPTIE EN OMKOPING		
Sociaal	Ontbreken van mensenrechtenbeleid (PAI 9)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, MSCI
Sociaal	Ontbreken van beleid tegen corruptie en omkoping (PAI 15)	Geïntegreerd in Candriam's ESG-analyse- en ratingraamwerk Bronnen: Candriam, MSCI

Materialiteit

Hoog
Gemiddeld
Laag

C. Candriam's due-diligence proces bij emittenten met betrekking tot ongunstige effecten

Candriam definieert duurzaam beleggen als de integratie van criteria op het gebied van milieu, maatschappij en governance (ESG) in beleggingsbeslissingen.

Candriam streeft ernaar de risico's en mogelijke ongunstige effecten van haar beleggingen op duurzaamheid te beheren, met name door het gebruik van ESG-analyseprocessen en het toezicht op schendingen van internationale normen, die het interne ESG-ratingsysteem van Candriam bepalen.

Candriam heeft gestructureerde en consistente analytische processen ontwikkeld om de duurzaamheid van bedrijven en overheidsemittenten te beoordelen. Deze processen worden hieronder beschreven.

i) Bedrijven

De uitdagingen van duurzaam ondernemen worden geanalyseerd vanuit twee verschillende maar verwante invalshoeken: bedrijfsactiviteiten en stakeholdermanagement. De ESG-analyse heeft namelijk als doel om te beoordelen hoe bedrijven waarde creëren door duurzaamheid te integreren in hun bedrijfsactiviteiten en het beheer van belangen van stakeholders, en hoe bedrijven dit integreren in hun operationele en financiële managementprocessen. Deze analyse wordt aangevuld met een analyse van de blootstelling aan controversiële activiteiten en schendingen van internationale normen op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptie.

Ons ESG-beoordelingsproces is gebaseerd op de volgende pijlers:

- Controversiële activiteiten: beoordeling van bedrijven die betrokken zijn bij bepaalde activiteiten die controversieel van aard zijn en niet voldoen aan de hoogste duurzaamheidsnormen.
- Normatieve analyse: beoordeling van bedrijven die significant en herhaaldelijk één van de tien principes van het Global Compact van de VN en/of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen hebben geschonden.
- Bedrijfsanalyse: bedrijven staan bloot aan grote ESG-uitdagingen op lange termijn die de omgeving waarin ze opereren sterk kunnen beïnvloeden en die hun toekomstige bedrijfsuitdagingen en groei op lange termijn kunnen bepalen. We hebben vijf belangrijke duurzaamheidsuitdagingen geïdentificeerd: klimaatverandering, hulpbronnen en afval, gezond leven en welzijn, demografische verschuivingen en digitalisering en innovatie.
- Stakeholderanalyse: we beoordelen de mate waarin elk bedrijf de belangen van zes stakeholders in zijn langetermijnstrategie integreert: beleggers, menselijk kapitaal, leveranciers, klanten, de maatschappij en het milieu.
- Dialoog met bedrijven en hun stakeholders, en stemmen op volmachten, vormen een integraal onderdeel van het ESG-analyseproces en zijn essentieel voor ons beleggingsproces, omdat ze aanvullende informatie over emittenten verschaffen en “best practices” aanmoedigen.

ii) Overheidsemittenten

Candriam's benadering van soevereine ESG-analyse is gebaseerd op vier pijlers van duurzaamheid: menselijk kapitaal, natuurlijk kapitaal, sociaal kapitaal en economisch kapitaal. Deze analyse is gekoppeld aan uitsluitingsregels voor regimes met een hoog risico en minimumnormen die gelden voor alle democratieën.

Hieronder vindt u een overzicht van het soevereine kader:

De ESG-rating van overheidsemissanten beoordeelt hoe goed landen presteren op basis van duurzaamheidscriteria: menselijk kapitaal, natuurlijk kapitaal, sociaal kapitaal en economisch kapitaal. Omgevingsfactoren spelen een dominante rol in ons raamwerk en beïnvloeden ook de rating van een land voor menselijk, sociaal en economisch kapitaal. Het zwaarder laten meewegen van milieuaspecten wordt gerechtvaardigd door het feit dat een land op geen enkel front goed kan presteren als het op de lange termijn te kampen heeft met ernstige milieuschade. Uiteindelijk zullen deze externe milieueffecten gevolgen hebben voor de menselijke gezondheid, de sociale cohesie en de criteria voor economisch kapitaal. Alle vier de vormen van kapitaal omvatten een breed scala aan tastbare ESG-factoren, gevoed door verschillende gespecialiseerde dataleveranciers.

Onze ESG-analyse van overheidsemissanten, die ook tot doel heeft minimumnormen vast te stellen op het gebied van democratie en transparantie, stelt ons in staat om zeer onderdrukkende dictatoriale regimes en landen die zijn geclassificeerd als "niet vrij" op basis van de Freedom in the World Index van Freedom House en de Voice & Accountability Index van de Wereldbank te identificeren. Zo verminderen we onze blootstelling aan alle landen op de lijst van de Financial Action Task Force (FATF) van rechtsgebieden met een hoog risico waarvoor een oproep tot actie geldt.

D. Gebruik van gegevensbronnen voor PAI-data

In financiële verslagen en verslagen over maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) worden de beschikbare gegevens onderworpen aan kwaliteits- en nauwkeurigheidscodes door de accountants van het bedrijf of regelgevende instanties. Er zijn echter nog steeds aanzienlijke hiaten in de beschikbaarheid en kwaliteit van informatie over de PAI's over duurzaamheid. Candriam waarborgt, voor zover mogelijk, de kwaliteit van de gegevens, in het bijzonder door due diligence uit te voeren op elke ESG-dataleverancier die het gebruikt. Deze kwaliteits- en monitoringcontroles zijn bedoeld om de geschiktheid, toereikendheid, consistentie en nauwkeurigheid van de gegevens te verifiëren. Wanneer er nieuwe gegevensbronnen worden geïdentificeerd, worden deze geëvalueerd en ter validatie voorgelegd aan de Sustainability Risk Committee.

In de volgende paragrafen worden de verschillende beperkingen van de methodologieën samengevat, die te wijten zijn aan het gebrek aan openbaar gemaakte of geverifieerde gegevens.

- **Gegevensbereik:**

ESG-gegevens worden over het algemeen steeds beter, maar sommige gegevens zijn mogelijk niet beschikbaar voor alle emittenten in het fonds of de benchmark, wat betekent dat duurzaamheidsindicator scores die op portefeuilleniveau worden gegeven, mogelijk alleen representatief zijn voor een sub portefeuille van emittenten waarvoor gegevens beschikbaar zijn. Het is daarom altijd belangrijk om rekening te houden met dekkinggraden bij het interpreteren van de niveaus van duurzaamheidsindicatoren.

- **Mate van detail van data:**

Voor bepaalde soorten gegevens is de vereiste mate van detail niet altijd direct beschikbaar. Gegevens zijn beschikbaar op emittentniveau, maar niet altijd op instrumentniveau. Deze situatie wordt opgelost door groene obligaties uit te sluiten van de berekening van duurzaamheidsindicatoren (zowel in de teller als in de noemer), in plaats van gegevens op emittentniveau of een nulkoolstofwaarde toe te kennen aan de groene obligatie.

- **De zender in kaart brengen:**

Wat betreft de correspondentie tussen dochterondernemingen en moedermaatschappijen, zijn ESG-gegevens niet altijd beschikbaar op het niveau van de specifieke emittent die in positie wordt gehouden, maar kunnen ze worden afgevoerd aan ESG-gegevens van een referentieonderneming in dezelfde groep. Dit is het geval wanneer de relatie tussen de twee bedrijven relevant wordt geacht vanuit ESG-oogpunt.

4. Engagemntbeleid

De engagementactiviteiten van Candriam dragen bij aan het vermijden of verminderen van de omvang van de PAI's door middel van dialoog en stemactiviteiten. Het Verbintenissenbeleid van Candriam wordt gevalideerd door ons Global Strategic Committee en regelmatig herzien.

Onze engagementinitiatieven moedigen de bedrijven waarin we beleggen aan om de beste ethische praktijken toe te passen en om in hun besluitvormingsproces rekening te houden met de belangen van belangrijke stakeholders.

Het Sustainability Risk Committee en/of Strategic Sustainability Committee van Candriam houdt toezicht op en stuurt de ESG-initiatieven van Candriam aan, die onder de operationele verantwoordelijkheid van het ESG-team vallen. Het ESG-team werkt nauw samen met financiële analisten en portefeuillebeheerders die:

- Help bij het definiëren van prioriteiten voor verbintenissen
- Regelmatig worden geïnformeerd over de follow-up en de resultaten van de verbintenis,
- U kunt deelnemen aan de dialoog en deze zelfs in zijn geheel dragen
- Worden betrokken bij beslissingen in het geval van een escalatieproces (inclusief heroverweging van de geschiktheid van emittenten voor hun portefeuilles).

We geven prioriteit aan betrokkenheid bij de belangrijkste en meest relevante ESG-uitdagingen waar sectoren en emittenten mee te maken hebben, waarbij we rekening houden met zowel de financiële als de maatschappelijke gevolgen (het principe van dubbele materialiteit).

In lijn met de beginselen voor verantwoord beleggen van de VN zijn de pijlers van ons engagementproces de volgende:

- betere communicatie en transparantie over ESG-criteria aanmoedigen, intern ESG-onderzoek en interne ESG-analyses ondersteunen ter ondersteuning van onze beleggingsbeslissingen;
- het ondersteunen van beleggingsbeslissingen, met name na controversiële gebeurtenissen die vanuit het oogpunt van duurzame ontwikkeling belangrijk worden geacht;
- de ESG-strategieën en -praktijken van bedrijven beïnvloeden,
 - over systemische kwesties zoals klimaatverandering en het beheer van hulpbronnen, en
 - wanneer een gebeurtenis, of die nu verband houdt met het milieu, de maatschappij of het bestuur, preventieve maatregelen vereist of rechtvaardigt of organisatorische, industriële, commerciële of boekhoudkundige/financiële strategieën en praktijken ter discussie stelt, met het oog op duurzame ontwikkeling.

Sinds 2015 zijn drie thema's als prioriteit aangemerkt:

1. energietransitie,
2. eerlijke arbeidsomstandigheden en
3. bedrijfsethiek.

Hoewel bovenstaande onderwerpen centraal blijven staan in onze engagementactiviteiten, hebben we het afgelopen jaar een toename waargenomen in engagement op het gebied van biodiversiteit.

Een goed begrip van de ESG-uitdagingen waarmee bedrijfssectoren en emittenten worden geconfronteerd, evenals hun respectieve materialiteit, zijn de noodzakelijke aanknopingspunten voor elke betrokkenheid bij een initiatief, of dit nu individueel of collectief is. In dit opzicht is het hoofddoel van onze ESG-sectoranalyse het identificeren van de belangrijkste kwesties vanuit een operationeel, strategisch en reputatiestandpunt. Zoals vermeld aan het begin van de integratie van Verplichte en Vrijwillige PAI's in de ESG-analyse van Candriam, worden het ESG-analysekader en de meningen die daaruit voortvloeien, gebruikt in ons engagementproces. In ruil daarvoor worden de resultaten van engagement ook gebruikt in ons ESG-analysekader.

Zodra de ESG-uitdagingen en -prioriteiten zijn geïdentificeerd, kan een verbintenisschema worden gedefinieerd of bijgewerkt, rekening houdend met:

- De aard van de gebeurtenis die specifieke actie vereist (beoordeling van ESG-rating, controverse, verzoek van ons Sustainability Risk Committee, bedrijfsactie, opkomend thema, etc.);
- Het belang van de kwestie en de impact ervan met betrekking tot de Doelstelling voor Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties en de belangrijkste verplichte of optionele ongunstige effecten;
- Candriam's mate van blootstelling aan de activa van de betrokken emittent(en) en de daaruit voortvloeiende mate van invloed;
- De belangen van de portefeuillebeheerders en analisten van Candriam;
- Het onderwerp van het engagement en hoe het past in de overtuigingsonderwerpen van Candriam en andere prioritaire ESG-onderwerpen, inclusief die waarin de klanten van Candriam interesse hebben getoond;
- Huidig ESG-oordeel over de emittent (bijv. aanwezigheid op de ESG-watchlist);
- De mogelijke impact die een verandering op het niveau van de specifieke emittent zou kunnen hebben op de marktpraktijk of op de benadering van het effect in kwestie door de markt.
- Bestaan van duidelijke en meetbare doelstellingen
- Adequaatheid tussen de beschikbare en de beschikbaar te stellen middelen voor de betreffende dialoog

Onze engagementactiviteiten nemen vele vormen aan.

- Directe dialoog met emittenten: Candriam gaat individueel de dialoog aan met emittenten om het bewustzijn van materiële ESG-kwesties te vergroten, meer transparantie aan te moedigen en de toepassing van “best practices” over specifieke ESG-onderwerpen te stimuleren.
- Initiatieven voor collaboratief engagement die het mogelijk maken om samen met andere grote beleggers op te treden op een niet-discretionaire basis, waardoor meer invloed kan worden uitgeoefend op emittenten en de reikwijdte van individuele beleggers kan worden vergroot door schaalvoordelen.
- Stemrecht uitoefenen en zich voor en na de AVA inzetten om de principes van goede bedrijfs-governance en duurzame ontwikkeling hoog te houden.
- Bevordering van duurzame ontwikkeling ter ondersteuning van ESG-onderzoek en betere integratie van ESG-factoren in het proces voor beleggingsbeslissingen.

Zodra een dialoog is gestart en afhankelijk van de kwaliteit van de gesprekken en de interesse van de interne partijen, kan een follow-up aanpak en mogelijke escalatiemaatregelen worden gedefinieerd. Er kunnen meerdere beslissingen worden genomen, die elkaar niet uitsluiten:

- de verbintenis is ten einde gelopen: a) de voorgeschreven doelstelling is bereikt of b) de dialoog is geen Tier 1 prioriteit en de doelstelling lijkt niet haalbaar onder de gegeven omstandigheden.
- de verbintenis houdt stand: het doel van de dialoog lijkt haalbaar, maar met een verlengde termijn;
- er treedt een escalatieproces in werking: het doel is niet bereikt, maar wordt nog steeds haalbaar en belangrijk genoeg geacht om in een andere vorm te worden voortgezet. Wanneer het escalatieproces in gang wordt gezet, kan het verschillen, afhankelijk van de voorgeschiedenis (soort engagement, duur, kwaliteit van de relatie), de context van de dialoog (tijd van het jaar, klant specifiek beleggingsbeleid, druk van de markt/media/NGO/klant) of nieuwe kansen die zich voordoen.

In de onderstaande (niet-uitsluitende) escalatiestappen is Candriam bereid om te overwegen:

- Deel te nemen aan een collaboratieve dialoog of deze te starten met vergelijkbare doelstellingen als de vorige dialoog en die mogelijk wordt uitgebreid naar industrieel of regionaal niveau;
- Zijn stemrecht uit te oefenen tegen het management om aan te tonen dat Candriam het niet eens is met praktijken of strategische keuzes;

- Zijn stemrecht uit te oefenen tegen het management om aan te tonen dat Candriam het niet eens is met praktijken of strategische keuzes;
- Een individuele dialoog te starten (bijvoorbeeld na een stem tegen het management tijdens de AVA);
- Een aandeelhoudersresolutie te steunen of in te dienen;
- Een verklaring voor te lezen tijdens de AVA om zowel het management als de aandeelhouders bewust te maken;
- De ESG-kwalificatiestatus van het bedrijf te wijzigen met gevolgen van desinvestering, waarbij de emittent systematisch wordt geïnformeerd. Het ESG-profiel van de emittent en/of het analysekader wordt systematisch bijgewerkt om rekening te houden met de inhoud van het engagement en de uitkomsten ervan. Het ESG-advies over en de geschiktheidsstatus van de emittent wordt indien nodig dienovereenkomstig bijgewerkt. Een tussenstap kan zijn om nieuwe beleggingen in een emittent tijdelijk te bevriezen, in afwachting van de resultaten van de volgende stappen in het engagementproces.

Het ESG-profiel van de emittent en het analysekader worden systematisch bijgewerkt om de inhoud van het engagement en de uitkomsten ervan erin op te nemen. Het ESG-team houdt dagelijks toezicht op de engagementactiviteiten in samenwerking met vertegenwoordigers van het beleggingsteam. De traceerbaarheid van verschillende engagementacties en hun follow-up wordt verzekerd en vastgelegd in een eigen ESG-database, waarin alle informatie over dialoogactiviteiten wordt opgeslagen, inclusief contactgegevens, contactperiode, onderwerpen en bijbehorende engagementdoelstellingen.

Candriam's engagement op het gebied van klimaat en mensenrechten in het bijzonder, wordt weerspiegeld en verwoord in Candriam's Klimaat- en Mensenrechtenbeleid, zoals hieronder uitgelegd.

Klimaatbeleid

Candriam's Klimaatbeleid integreert de Belangrijkste Ongunstige Effecten (PAI's) in haar duurzame beleggingsaanpak, waarbij de nadruk ligt op de beperking van en aanpassing aan klimaatverandering. De prestaties worden geëvalueerd op zowel operationeel als beleggingsniveau, met statistieken die worden gepubliceerd in CSR-rapporten en fondsinformatie. Candriam publiceert jaarlijks broeikasgasemissies van Groep 1, 2 en 3 en streeft naar een jaarlijkse vermindering van de koolstofintensiteit. Op beleggingsniveau worden relevante PAI's zoals broeikasgasemissies, koolstofvoetafdruk en blootstelling aan fossiele brandstoffen (PAI's 1, 2, 3, 4, 5, 6) gemonitord.

In november 2021 sloot Candriam zich aan bij het Net Zero Asset Managers Initiatief (NZAMI), waarmee het zich verplichtte tot een broeikasgasemissie van nul in 2050 of eerder. Tegen 2030 zijn we van plan om in dialoog te gaan met bedrijven die ten minste 70% van onze gefinancierde emissies vertegenwoordigen om dit doel te ondersteunen.

We geven prioriteit aan het ondersteunen van de bedrijven waarin we beleggen bij hun decarbonisatie-inspanningen en zullen in 2025 een uitgebreide beoordeling uitvoeren.

Raadpleeg hoofdstuk 3.1.3. van ons Klimaatbeleid voor meer informatie: [Climate-Policy.pdf \(candriam.com\)](#)

Mensenrechtenbeleid

Met betrekking tot Candriam's Mensenrechtenbeleid, verankert Candriam de Belangrijkste Ongunstige Effecten (PAI's) in haar duurzame beleggingsaanpak. Het controleert en publiceert informatie over PAI's, met name die welke verband houden met mensenrechtenkwesaties (bijv. PAI's 9, 10, 11, 12 en 16).

Door PAI's in haar processen op te nemen, houdt Candriam zich aan het "geen ernstige afbreuk doen"-principe (DNSH) zoals uiteengezet door de SFDR. Beleggingsbeslissingen worden beïnvloed door de integratie van PAI's via Candriam's ESG-analyseraamwerk en uitsluitingsbeleid. Bovendien werken de engagementactiviteiten van Candriam aan het voorkomen of verminderen van ongunstige effecten. Raadpleeg hoofdstuk 4.4 van ons Mensenrechtenbeleid voor meer informatie: [Human-Rights-Policy.pdf \(candriam.com\)](#)

5. Verwijzingen naar internationale normen

Het concept van verantwoord beleggen nodigt beleggers uit om alle middelen die ze tot hun beschikking hebben, te gebruiken om waarde op lange termijn te creëren voor hun klanten en begunstigden, en duurzame voordelen voor de economie, het milieu en de maatschappij. Daartoe houdt Candriam zich aan verschillende gedragscodes en normen en werkt het samen met entiteiten die door hun vaardigheden en/of autoriteit in een positie verkeren om veranderingen in ESG-regelgeving of marktpraktijken in gang te zetten of te beïnvloeden.

Candriam definieert engagement als de interacties die we hebben over ESG-kwesties, en het omvat zowel collaboratieve engagementinitiatieven als, onder andere, werkgroepen en beroepsverenigingen over verantwoord beleggen.

Alle verklaringen die we hebben ondertekend, waarin we ons verbinden tot deze aanvullende principes, staan vermeld in ons engagementsrapport van 2023: [voting-and-engagement-rapport-2023.pdf \(candriam.com\)](https://www.candriam.com/voting-and-engagement-rapport-2023.pdf)

Hieronder vind je de verschillende verantwoorde gedragscodes en internationaal erkende standaarden waar Candriam zich aan houdt en/of rekening mee houdt in haar analyse, evenals de indicatoren, methodologieën en gegevens die gebruikt zijn om hun afstemming op de PAI's en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te onderzoeken, indien relevant.

I. Internationale klimaatnormen

i. Net Zero Asset Manager Initiatief

PAI die wordt gedekt:

Broeikasgasemissies (PAI 1), Koolstofvoetafdruk (PAI 2), Broeikasgasintensiteit van bedrijven waarin wordt belegd (PAI 3), Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van fossiele brandstoffen (PAI 4), Aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en -productie (PAI 5), Intensiteit energieverbruik per klimaatsector met grote impact (PAI 6).

Indicatoren, methodologie en gegevens:

In november 2021 heeft Candriam decarbonisatie doelstellingen vastgesteld door toe te treden tot het *Net Zero Asset Managers Initiatief*. Met deze verbintenis wil Candriam haar beleggingstraject afstemmen en bijdragen tot het doel van koolstofneutraliteit tegen 2050. Als onderdeel van dit engagement hebben we 3 methodes geselecteerd om de afstemming van onze beleggingen op de *Net Zero*-doelstelling aan te tonen:

- Vermindering van de emissie-intensiteit: de gewogen gemiddelde koolstofintensiteit (WACI) van de portefeuille met 50% verminderen tussen 2019 en 2030.

Candriam streeft ernaar de uitstoot van broeikasgassen door een deel van haar beleggingsportefeuille tegen 2030 met 50% te verminderen en uiterlijk in 2050 koolstofneutraal te zijn. Daarnaast heeft Candriam de vermindering van broeikasgasemissies gedefinieerd als een belangrijke doelstelling voor financiële producten die onder artikel 9 vallen, tenzij dit niet relevant is voor beleggingsstrategieën die een specifieke sociale of milieudoelstelling nastreven waarvoor we andere indicatoren gebruiken.

- Afstemming op temperatuur: de portefeuillete temperatuur verminderen tot minder dan 2°C tegen 2030.

De methodologie is gebaseerd op een fundamentele en toekomstgerichte analyse, aangepast aan elke sector, waarin sectorale ontvolgingstrajecten worden gemodelleerd op basis van IPCC-scenario's en sectorale trajecten van het IEA. Dit is een gedetailleerde beoordeling van de specifieke klimaatprestaties

van elke emittent, met inbegrip van prestaties in het verleden, het heden en de toekomst in termen van broeikasgasemissies, evenals een analyse van het vermogen van de onderneming om haar klimaatdoelstellingen te bereiken, met bijzondere aandacht voor haar bestuur, strategie en beleggingsplannen. Klimaatindices worden gebruikt als invoergegevens voor het berekenen van de portefeuilletemperatuur (zie volgende sectie).

- EU-klimaatbenchmark: de gewogen gemiddelde koolstofintensiteit (WACI) van de portefeuille verlagen tot onder de op Parijs afgestemde benchmark (PAB - Paris-aligned benchmark) van het fonds.

Fondsen met een gewogen koolstofintensiteit die lager is dan de WACI van hun relevante benchmark, die is afgestemd op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, worden geacht al te zijn afgestemd op een koolstofneutraal pad.

Voor meer informatie over de toepassing van onze klimaatstrategie verwijzen we naar [Candriam's Klimaatbeleid](#) dat beschikbaar is op onze [website https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/](https://www.candriam.com/en/professional/insight-overview/publications/) onder de rubriek "Beleid van Candriam".

ii. Andere initiatieven van bedrijven op het gebied van klimaat

Verbintenis	ESG	Toegetreden / vernieuwd	PAI	Beschrijving van het initiatief
Climate Action 100+	E	2017	<p>PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i></p> <p>PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i></p> <p>PAI 3. <i>BKG-intensiteit bedrijven waarin is belegd</i></p> <p>PAI 4. <i>Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</i></p> <p>PAI 5. <i>Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</i></p> <p>PAI 6. <i>Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</i></p> <p>PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i></p> <p>PAI 8. <i>Emissies in water</i></p>	<p>Dit vijf jaar durende initiatief van PRI, in samenwerking met wereldwijde netwerken, is gericht op het terugdringen van de uitstoot van meer dan 100 grote vervuilers, het verbeteren van klimaat gerelateerde financiële informatie en het verbeteren van het bestuur met betrekking tot klimaatrisico's. Meer dan 100 ondertekenaars van Climate Action hebben een gezamenlijke agenda opgesteld en dringen er bij directies en senior management van bedrijven op aan om:</p> <p>Een robuust bestuurskader op te zetten voor de verantwoording van klimaatrisico's.</p> <p>De uitstoot van broeikasgassen te verminderen overeenkomstig de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.</p> <p>De openbaarmaking van bedrijven te verbeteren volgens de aanbevelingen van TCFD om beleggingsbeslissingen te verbeteren op basis van verschillende klimaatscenario's.</p>
Wereldwijde banken Klimaatverandering & Biodiversiteit (onder leiding van ShareAction)	E	2021	<p>PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i></p> <p>PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i></p> <p>PAI 3. <i>BKG-intensiteit bedrijven waarin is belegd</i></p> <p>PAI 4. <i>Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</i></p> <p>PAI 5. <i>Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</i></p> <p>PAI 6. <i>Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</i></p> <p>PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i></p> <p>PAI 8. <i>Emissies in water</i></p>	<p>Het initiatief, dat is afgestemd op de IIGCC-werkgroep voor financiële diensten, dringt er bij banken op aan om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimaatdoelen te stellen voor de korte termijn (5-10 jaar) voor alle financiële diensten vóór hun AVA in 2022. 2. Het netto-lulscenario van het IEA of een vergelijkbaar 1,5°C-scenario te integreren in hun klimaatstrategie. 3. Steenkool tegen 2030 in OESO-landen en tegen 2040 in niet-OESO-landen uit te faseren. 4. Financiële overzichten af te stemmen op een 1,5°C-pad. 5. Zich in te zetten voor de bescherming en het herstel van de biodiversiteit. <p>Deze verzoeken sluiten aan bij de COP26 en de klimaatverwachtingen van IIGCC voor banken.</p>
IIGCC-beleggersverklaring - stemmen over overgangsplanning		2021	<p>PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i></p> <p>PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i></p> <p>PAI 3. <i>BKG-intensiteit bedrijven waarin is belegd</i></p> <p>PAI 4. <i>Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</i></p> <p>PAI 5. <i>Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</i></p> <p>PAI 6. <i>Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</i></p>	<p>Het stemseizoen 2021 introduceerde een nieuw type resolutie van het bedrijfsmanagement: Say on Climate. Om ervoor te zorgen dat beleggers weloverwogen beslissingen kunnen nemen, hebben IIGCC en haar leden basisprincipes gedefinieerd voor gestructureerde netto-nulovergangsplannen voor bedrijven met regelmatige stemmingen en toezicht door directeuren.</p>
Volmacht advies inzake netto-nul - IIGCC-beleggersbrief aan volmacht adviseurs	E	2021	<p>PAI 1. <i>Uitstoot van broeikasgassen</i></p> <p>PAI 2. <i>Koolstofvoetafdruk</i></p> <p>PAI 3. <i>BKG-intensiteit bedrijven waarin is belegd</i></p> <p>PAI 4. <i>Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</i></p>	<p>IIGCC-brief aan dienstverleners inzake stemmen bij volmacht waarin hen wordt gevraagd om een reeks volmachtstemmingsoplossingen te ontwikkelen voor beleggers die zich inzetten voor een netto-nul uitstoot van broeikasgassen in 2050 en om zich publiekelijk ertoe te verbinden zo snel mogelijk netto-nulbeleggingen te ondersteunen.</p>

			<p>PAI 5. Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</p> <p>PAI 6. Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</p>	
2022 - IIGCC Banken Engagement	E	2022	<p>PAI 1. Uitstoot van broeikasgassen</p> <p>PAI 2. Koolstofvoetafdruk</p> <p>PAI 3. BKG-intensiteit bedrijven</p> <p>PAI 4. Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</p> <p>PAI 5. Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</p> <p>PAI 6. Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</p>	<p>Nadat we sinds 2020 deelnamen aan de werkgroep voor de banksector van het IIGCC, hebben we besloten om een actievere rol te spelen en vanaf 2022 deel te nemen aan de bijbehorende verplichtingen. Dit samenwerkingsinitiatief is bedoeld om banken te begeleiden op hun weg naar netto-nul. De universitaire partner in dit project is het <i>Transition Pathway Initiatief</i> (TPI). Het IPT-evaluatieraamwerk wordt gebruikt als uitgangspunt voor de discussie over de strategie en prestaties van banken in de overgang naar netto-nul.</p>
CDP Klimaat, Bos & Water 2023	E	2023 vernieuwd	<p>PAI 1. Uitstoot van broeikasgassen</p> <p>PAI 2. Koolstofvoetafdruk</p> <p>PAI 3. BKG-intensiteit bedrijven</p> <p>PAI 4. Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</p> <p>PAI 5. Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</p> <p>PAI 6. Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</p> <p>PAI 7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</p> <p>PAI 8. Emissies in water</p>	<p>CDP is een onafhankelijk en wereldwijd systeem waarmee duizenden bedrijven essentiële milieu-informatie meten, bekendmaken, beheren en delen. Deze gegevens worden momenteel gedeeld met beleggers die ondertekenaars en leden zijn. Dankzij de inzichten die CDP verzamelt op het gebied van klimaatverandering en risicobeheer met betrekking tot water en ontbossing, kunnen beleggers weloverwogen beslissingen nemen over het beperken van de risico's van milieukwesties en tegelijkertijd profiteren van de kansen die een verantwoorde aanpak biedt.</p>
Verbetering van het juridisch kader Say-on-Climate en aandeelhoudersresoluties		2023	<p>PAI 1. Uitstoot van broeikasgassen</p> <p>PAI 2. Koolstofvoetafdruk</p> <p>PAI 3. BKG-intensiteit bedrijven</p> <p>PAI 4. Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</p> <p>PAI 5. Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</p> <p>PAI 6. Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</p>	<p>Dit initiatief bouwt voort op onze 'Say on Climate'-inspanningen in Frankrijk, die in 2022 in een stroomversnelling kwamen met het werk van TotalEnergies in het kader van Say on Climate. PhiTrust heeft een formele brief gestuurd naar de Franse autoriteiten om aan te dringen op verbetering van de wetgeving inzake aandeelhoudersvoorstellen en Say-on-Climate. Een vervolgbrief van het Franse SIF steunde soortgelijke veranderingen. In Frankrijk maakt het restrictieve wettelijke kader het moeilijk voor aandeelhouders om voorstellen in te dienen, omdat een eigendomsdrempel van 0,5% vereist is, wat een uitdaging is voor largecaps. Het krappe tijdsbestek en de mogelijke tegenwerking van het management maken het proces nog ingewikkelder. Bovendien is de dialoog tussen aandeelhouders over klimaatkwesties in Frankrijk inefficiënt. De transitieplannen van bedrijven zijn vaak onvolledig en niet gedetailleerd genoeg om aandeelhouders in staat te stellen hun klimaatambities te beoordelen. Hoewel de CSRD-richtlijn dit wil verbeteren, blijft de huidige klimaattransparantie ontoereikend en traag vorderen.</p>
Beleid van Intesa Sanpaolo inzake thermische kolen	E	2023	<p>PAI 1. Uitstoot van broeikasgassen</p> <p>PAI 2. Koolstofvoetafdruk</p> <p>PAI 3. BKG-intensiteit bedrijven</p> <p>PAI 4. Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen</p> <p>PAI 5. Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie</p> <p>PAI 6. Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector</p> <p>PAI 10. Schending Global Compact en OESO</p>	<p>Intesa Sanpaolo heeft zijn beleid voor thermische kolen in juli 2021 bijgewerkt, met gemengde resultaten. Hoewel het zich ertoe heeft verbonden om de financiering van ontwikkelaars van kolencentrales onmiddellijk stop te zetten en de steenkoolwinning tegen 2025 geleidelijk te beëindigen, ontbreken cruciale uitzonderingen: Als grote Europese en mondiale bank speelt Intesa Sanpaolo een cruciale rol in de financiering van de overgang naar een koolstofarme economie. We dringen er bij de bank op aan om haar kolenbeleid aan te scherpen en volledig openbaar te maken, inclusief:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Exclusief financiering voor algemene doeleinden aan ontwikkelaars van kolenmijnen. 2. Vaststelling van een strengere, onmiddellijke drempel voor uitsluitingen van kolengestookte elektriciteitsbedrijven. 3. Schetsen van een alomvattende strategie om tegen 2030 volledig uit steenkool te stappen in Europa/OESO en tegen 2040 wereldwijd. 4. Omvat alle financiële diensten, inclusief beleggingen en effectenacceptatie.

iii. Andere klimaatverbintenissen met landen

Verbintenis	ESG	Toegetrede n / vernieuwd	PAI	Beschrijving van het initiatief
FAIRR: "Where's the Beef"-verklaring	E	2021	PAI 15. BKG-intensiteit overheden	In de periode 2007-2016 was 23% van de totale antropogene broeikasgasemissies afkomstig van landbouw, bosbouw en ander landgebruik. Om de wereldbevolking op duurzame wijze te voeden en tegelijkertijd de milieu- en klimaatdoelstellingen te halen, moet het wereldwijde voedselsysteem, met name de dierlijke landbouw, een belangrijk onderdeel vormen van de overgang naar een netto-nuleconomie. Het IPCC benadrukt ook het aanzienlijke broeikasgasreductiepotentieel van meer plantaardig voedsel in het wereldwijde voedingspatroon. Als onderdeel van het COP26-proces en de Nationally Determined Contributions (NDC's) van elk land, dringen beleggers er bij alle G20-landen op aan om specifieke doelen voor emissiereductie in de landbouw bekend te maken binnen of naast hun NDC-toezeggingen.
2022 Overheidsengagement van Australië inzake Klimaat	E	2022	PAI 15. Soevereine BKG-intensiteit overheden	Het algemene doel van het initiatief is dat de Australische regering alle mogelijke stappen onderneemt om de klimaatverandering te beperken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs en, in het bijzonder, een temperatuurdoelstelling van 1,5°C. Het engagement zal 3 gebieden bestrijken: 1. Overgangsriscico's en -kansen (1,5°C en netto-nulpaden) 2. 2. Fysische risicobeoordeling (is niet gedaan in Australië) 3. Marktontwikkelingen (duurzame financiering, openbaarmaking, taxonomie, groene obligatie-initiatieven). Het initiatief streeft naar samenwerking met verschillende Australische federale regeringsdepartementen, -agentschappen en -entiteiten, staatsregeringen en verschillende belanghebbenden.
2022 Verklaring internationale beleggers aan overheden inzake de klimaatcrisis	ES	2022 vernieuwd	PAI 15. Soevereine BKG-intensiteit overheden PAI 16. Landen waarin wordt belegd en waar sociale schendingen plaatsvinden	Het World Investor Statement 2022 neemt de centrale thema's van het World Investor Statement 2021 over, namelijk de dringende noodzaak om snel en onmiddellijk actie te ondernemen om de klimaatcrisis aan te pakken. Naar aanleiding van de nieuwe toezeggingen die de regeringen tijdens de COP26 in Glasgow hebben gedaan, is de verklaring op drie belangrijke gebieden versterkt: - Ervoor zorgen dat de doelen die regeringen voor 2030 hebben gesteld, zijn afgestemd op de doelstelling om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C. - Regeringen uitnodigen om deadlines vast te stellen voor het uit faseren van kolengestookte elektriciteit. - Focus op de relatie tussen klimaatverandering en kwetsbare ecologische, sociale en economische systemen (waaronder voedsel en landbouw, energie, watervoorraden, natuur, biodiversiteit en bossen) en de noodzaak voor regeringen om ervoor te zorgen dat hun acties volledig rekening houden met de mogelijke gevolgen voor ecosystemen, individuen, werknemers en gemeenschappen.

II. Internationale normen voor biodiversiteit

Verbintenis	ESG	Toegetreden / vernieuwd	PAI	Beschrijving van het initiatief
Plastic Solutions Investor Alliance	ES	2018	PAI 7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden PAI 8. Emissies in water PAI 9. Aandeel gevaarlijk en radioactief afval PAI 11. Ontbreken van Global Compact-processen	Dit initiatief is medio 2018 van start gegaan. Het is bijeengeroepen door <i>As You Sow</i> en roept op tot een vermindering van het gebruik van plastic, verbeterde inzamelings- en recyclingkanalen en de ontwikkeling van duurzame alternatieven voor plastic verpakkingen. De eerste verklaring vormt het kader voor toekomstige afspraken met wereldwijde consumentenorganisaties. Candriam heeft deelgenomen aan het opstellen van deze verklaring. Candriam heeft zich ook aangesloten bij het initiatief als actieve deelnemer aan het engagement, gericht op verschillende wereldwijde consumentenbedrijven.
Investor Expectations Statement on Sustainable Palm Oil		2018	PAI 7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	In 2014 ondertekenden 33 leden van de Investor Working Group on Sustainable Palm Oil een position paper om een duurzame palmolie-industrie te ondersteunen. Hun doel was om het bewustzijn onder beleggers te vergroten, een gezamenlijke stem te laten horen ter ondersteuning van de industrie en de Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO), en bedrijven te betrekken bij het invoeren van duurzamere praktijken. De verklaring van vandaag over de verwachtingen van investeerders past deze position paper aan de veranderingen in de palmoliemarkt aan. Het schetst de verwachtingen van beleggers en roept bedrijven in de hele palmoliewaardeketen - producenten, raffinaderijen, handelaren, fabrikanten van consumentengoederen, detailhandelaren en banken - op om een NDPE-beleid (Geen Ontbossing, Geen Turf en Geen Exploitatie) aan te nemen en openbaar te maken. Deze verklaring sluit aan bij andere palmolie-initiatieven die Candriam heeft ondertekend, waaronder de Brief aan het RSPO-secretariaat voor een verbeterd klachtenmechanisme en de Brief aan de RSPO voor duurzame palmoliepraktijken.
Investor Statement on Deforestation and Forest Fires in the Amazon		2019	PAI 1. Uitstoot van broeikasgassen PAI 2. Koolstofvoetafdruk PAI 3. BKG-intensiteit bedrijven PAI 4. Blootstelling aan bedrijven die actief zijn in de sector van de fossiele brandstoffen PAI 5. Aandeel verbruik en opwekking niet hernieuwbare energie PAI 6. Intensiteit energieverbruik per klimaat intensieve sector	Tropische bossen zijn van vitaal belang voor het tegengaan van klimaatverandering, het beschermen van de biodiversiteit en het in stand houden van ecosysteemdiensten. Door de recente en aanhoudende branden in het Amazonegebied is de bezorgdheid over de systemische risico's van ontbossing toegenomen. Een significante verstoring van het regenwoud bedreigt de landbouwsector en andere economische activiteiten doordat de regenval afneemt en de temperaturen op lange termijn stijgen. Bedrijven die betrokken zijn bij ontbossing lopen steeds meer risico's op het gebied van reputatie, bedrijfsvoering en regelgeving. Deze verklaring, gecoördineerd door de de beginselen voor verantwoord beleggen van de VN, roept bedrijven op om hun inspanningen te intensiveren en een duidelijk engagement te tonen door: - een grondstof specifiek anti-ontbossingsbeleid met kwantificeerbare, tijdgebonden verplichtingen voor de hele toeleveringsketen en inkoopregio's publiek bekend te maken en te implementeren. - Ontbossingsrisico's bij activiteiten en toeleveringsketens te beoordelen en te minimaliseren en deze informatie openbaar te maken. - Een transparant systeem op te zetten om te controleren en verifiëren of leveranciers zich houden aan het beleid om ontbossing te voorkomen. - Jaarlijks te rapporteren over de blootstelling aan en het beheer van ontbossingsrisico's, inclusief de voortgang van het beleid om ontbossing te voorkomen.

			PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i> PAI 8. Emissies in water PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Deze verklaring maakt deel uit van het bredere Investor Initiatief for Sustainable Forests (IISF). Het IISF, in samenwerking met Ceres, helpt beleggers inzicht te krijgen in het grote materiële risico dat ontbossing in de toeleveringsketens van vee en sojabonen vormt voor bedrijven.
Microplasticvervuiling in zee	E	2020	PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i> PAI 8. Emissies in water	In samenwerking met de toonaangevende, op wetenschap gebaseerde liefdadigheidsinstelling in het Verenigd Koninkrijk, de Marine Conservation Society (MCS), starten institutionele beleggers een programma om de fabrikanten van huishoudelijke en commerciële wasmachines aan te sporen om standaard filters op hun producten aan te brengen om te voorkomen dat plastic microvezels in de mariene ecosystemen van de wereld terecht komen. Filtertechnologie is momenteel beschikbaar en wordt niet systematisch gebruikt in de hele sector. Er is steeds meer wetenschappelijk bewijs voor de significante schade aan de mariene biodiversiteit en ecosystemen en er is een breed publiek bewustzijn en steun voor actie om plasticvervuiling in het mariene milieu aan te pakken.
FAIRR Biodiversiteit - Afval en vervuiling	E	2022	PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i> PAI 8. Emissies in water PAI 9. <i>Aandeel gevaarlijk en radioactief afval</i>	FAIRR (een stichting waarvan we lid zijn en die zich inzet voor acties in verband met de agrovoedingsindustrie, en waarmee we hebben samengewerkt op het gebied van antibiotica / duurzame eiwitten / landbouw en klimaat) heeft besloten om 3 verbintenisinitiatieven te lanceren in verband met biodiversiteit. De eerste zal zich richten op afval en vervuiling, de tweede op landbeheer en gebruik van hulpbronnen (2023) en de derde op verandering van land- en zeebestemming (2023). Deze eerste campagne over afval en vervuiling richt zich op veehouders en agrochemische bedrijven.
Nature Action 100	E	2023	PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i> PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Nature Action 100 is een wereldwijd initiatief van beleggers om het verlies aan natuur en biodiversiteit tegen 2030 om te buigen. Het richt zich op belangrijke sectoren die cruciaal zijn voor dit doel en is opgericht door institutionele beleggers. Ceres en de Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) leiden samen het secretariaat en de Corporate Engagement Working Group van het initiatief, terwijl de Finance for Biodiversity Foundation en Planet Tracker de technische adviesgroep leiden. Beleggers sporen bedrijven aan om: 1. Zich in te zetten voor het minimaliseren van natuurverlies en het herstellen van ecosystemen tegen 2030. 2. Natuurgerelateerde invloeden, risico's en kansen bekend te maken en te beoordelen. 3. Wetenschappelijk onderbouwde doelen en jaarlijkse voortgang vast te stellen en bekend te maken. 4. Een alomvattend plan te ontwikkelen en implementeren met inheemse en lokale gemeenschappen. 5. Bestuurstoezicht in te stellen en managementrollen bekend te maken bij natuurgerelateerde kwesties. 6. Samen te werken met stakeholders om de uitvoering van het plan en het behalen van de doelen te ondersteunen.
Plastic Solutions Investor Alliance: Petrochemische producten	E	2023	PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i> PAI 10. Schending Global Compact en OESO	As You Sow leidt aandeelhoudersrelaties met Chevron, Dow, ExxonMobil en Phillips66, de grootste petrochemische bedrijven in de VS die plastic harsen voor eenmalig gebruik produceren. Ze vragen deze bedrijven om: 1. De bedrijfsimpact te bestuderen van een vermindering van 80% in plasticvervuiling tegen 2040. 2. Veiligheids- en efficiëntiegegevens bekend te maken over chemische recyclingtechnologieën. Dit initiatief zet de resoluties van 2022 en 2023 voort en kreeg aanzienlijke steun van beleggers, waaronder Candriam. De belangrijkste eis is dat bedrijven de gevolgen analyseren van een vermindering van de vraag naar plastic voor eenmalig gebruik met een derde in 2040 en informatie verstrekken over recyclingtechnologieën.
PRI Nature Reference Group		2023	PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i>	De Nature Reference Group, die bestaat uit de ondertekenaars van de PRI, heeft als doel: - Bewustmaken van natuur gerelateerde invloeden, afhankelijkheden, risico's en kansen bij beleggingsactiviteiten en hun rol in het bereiken van de netto-nuldoelstellingen. - Het vermogen van beleggers op te bouwen om biodiversiteitsverlies en natuur gerelateerde risico's aan te pakken, in lijn met wereldwijde duurzaamheidsdoelen zoals het Kunming-Montréal Global Biodiversity Framework. - Beleggers te ondersteunen bij het integreren van natuur gerelateerde risico's en kansen in hun praktijken en beleid, en bij het gebruik van relevante instrumenten en kaders.
VBDO: Oproep van beleggers om plastic te verminderen	E	2023	PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i>	De hele levenscyclus van plastics vormt een ernstige en groeiende bedreiging voor het milieu, het klimaat, de biodiversiteit, de mensenrechten en de volksgezondheid. Onderzoek benadrukt de ernstige gevolgen, waarbij wetenschappers stellen dat "schoonmaak zinloos is" als de productie in het huidige tempo doorgaat. Wij, als beleggers en hun vertegenwoordigers, dringen er bij bedrijven op aan om: - De afhankelijkheid van plastic verpakkingen voor eenmalig gebruik te verminderen. - De productie en consumptie van plastic af te stemmen op de planetaire grenzen en de Overeenkomst van Parijs. - Zich te houden aan het mondiale biodiversiteitsraamwerk van Kunming-Montreal. Deze verklaring richt zich op bedrijven in de sectoren van de snelle consumptiegoederen en retailers..
VBDO: Engagement Plastic	E	2023	PAI 7. <i>Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden</i>	Naar aanleiding van onze verklaring van mei 2023 (zie VBDO Investor Call to Reduce Plastic), richten we ons tot een shortlist van bedrijven met een brief en een uitnodiging voor vervolgesprekken met ondertekenende beleggers.

III. De principes van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen

i. Normatieve analyse Candriam

Candriam onderschrijft de principes vastgelegd in deze internationale normen, die een essentieel referentiepunt vormen voor haar beleid van normatieve uitsluitingen. Uitsluitingen van emittenten die in strijd zijn met deze principes worden als essentieel beschouwd op het niveau van de entiteit.

Belangrijkste ongunstige effecten:

Schendingen van de principes van het Global Compact van de Verenigde Naties en de OESO-richtlijnen (PAI10).

Indicatoren, methodologie en gegevens:

Bepaalde financiële producten die zijn geclassificeerd als Artikel 8, en al onze financiële producten die zijn geclassificeerd als Artikel 9, sluiten emittenten uit die worden geacht één of meer van de principes van het Global Compact van de VN te schenden. Inbreuken worden dynamisch beoordeeld, op basis van goed gedocumenteerd bewijs, waarbij rekening wordt gehouden met zowel de impact als de corrigerende maatregelen die de emittent heeft genomen.

Afstemming op internationale principes wordt geïmplementeerd via onze normatieve analyse, die een integraal onderdeel is van het ESG-analyseraamwerk van Candriam. Het resultaat van deze analyse is de indicator die wordt gebruikt om PAI 10 te controleren. Beleggingen worden onderworpen aan een diepgaande normatieve analyse, waarbij wordt onderzocht of emittenten internationale sociale, menselijke, ecologische en anticorruptie normen naleven. Deze normen omvatten het Global Compact van de Verenigde Naties (VN) en de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Daarnaast behoren de Verklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie over de fundamentele beginselen en rechten op het werk en het Internationaal Statuut van de Rechten van de Mens tot de vele internationale referenties die in onze analyse zijn opgenomen.

Informatie over werkelijke, vermoede of gerelateerde incidenten of schendingen van internationale normen wordt verzameld door extern onderzoek met onze eigen ESG-analyse, MSCI en/of Sustainalytics, en vervolgens gecombineerd met interne analyses door onze ESG-experts.

Raadpleeg voor meer informatie over de toepassing van onze normatieve analyse ons uitsluitingsbeleid op onze speciale SFDR-pagina: [SFDR | Candriam](#)

ii. Andere verbintenisinitiatieven met betrekking tot de principes van het Global Compact van de VN en de OESO-richtlijnen

Verbintenis	ESG	Toegetreden / vernieuwd	PAI	Beschrijving van het initiatief
Investor Mining and Tailings Safety Initiatief	ES	2019	PAI 7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden PAI 8. Emissies in water PAI 10. Schending Global Compact en OESO PAI 11. Ontbreken van Global Compact-processen	Na het falen van de Vale-dam in Brumadinho, Brazilië, en het tragische verlies van levens, bestaansmiddelen en milieuschade, vroegen beleggers om een onafhankelijk openbaar classificatiesysteem voor residudammen. In april 2019 ontvingen meer dan 500 bedrijven een vragenlijst met het oog op informatieverschaffing en een brief van beleggers waarin werd gevraagd om specifieke details over hun dammen, inclusief locatie, status en analyse van de downstreameffecten. Dit geldt voor alle residufaciliteiten waarin het bedrijf een belang heeft, inclusief dochterondernemingen, partnerschappen en joint ventures. De reacties worden openbaar gemaakt en dienen als basis voor engagement. Sinds 2020 moedigt het initiatief bedrijven aan om de Global Industry Standard on Tailings Management over te nemen. Deze standaard streeft naar nulschade aan mens en milieu, met multolerantie voor dodelijke slachtoffers. De organisatie bevordert transparantie, verantwoordingsplicht en de rechten van getroffen gemeenschappen en streeft ernaar catastrofale mislukkingen te voorkomen en de veiligheid van residufaciliteiten wereldwijd te verbeteren.
Investor Statement on Turkmen Cotton (Responsible Sourcing Network)		2019	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	In Turkmenistan, 's werelds elfde grootste katoenexporteur, staat de katoenindustrie volledig onder controle van de overheid. Binnenlandse media en internationale organisaties, zoals de ILO Commissie van Experts, hebben het wijdverspreide gebruik van dwangarbeid in de katoenproductie opgemerkt, waarbij boeren, bedrijven en arbeiders in zowel de publieke als de private sector betrokken zijn. In mei 2018 vaardigde de U.S. Customs and Border Protection (CBP) een Withhold Release Order (WRO) uit om de invoer van alle katoen uit Turkmenistan en producten gemaakt met katoen uit Turkmenistan in de Verenigde Staten te blokkeren. In deze verklaring bevelen beleggers bedrijven aan om: 1. De Turkmen Cotton Pledge van het Responsible Sourcing Network (RSN) te ondertekenen. 2. De implementatie van de belofte te ondersteunen via het YESS-initiatief (Yarn Ethically & Sustainably Sourced), dat ook door RSN is ontwikkeld.
CHRB - Beleggersverklaring die bedrijven oproept om hun prestaties op het gebied van mensenrechten te verbeteren	S	2020	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Gecoördineerd door de Investor Alliance for Human Rights hebben we een brief medeondertekend waarin we onze zorgen uiten over de ranglijsten in de Corporate Human Rights Benchmark (CHRB) van 2019. Deze brief werd gestuurd naar 95 bedrijven die een hoog risico lopen in de sector die nul scoorden op belangrijke indicatoren, wat wijst op mogelijke ernstige risico's voor de mensenrechten. In de brief worden deze bedrijven aangespoord om het volgende uiterlijk juni 2020 openbaar te maken: 1. Hun processen voor het identificeren en beoordelen van risico's en gevolgen voor mensenrechten. 2. Hun prioritering van pertinente mensenrechtenkwesties. 3. Hun meest opvallende gevolgen voor de mensenrechten, inclusief de gevolgen voor de toeleveringsketen. 4. Hun acties om deze gevolgen te voorkomen, te beperken en te herstellen. 5. Hun aanpak voor het volgen en evalueren van de effectiviteit van deze acties. De Investor Alliance for Human Rights zal de vooruitgang van deze bedrijven in hun CHRB-scores volgen, vooral wat betreft due diligence op het gebied van mensenrechten.
Teleperformance: Wet inzake waakzaamheidsplicht en gerelateerde aangelgenheden	S	2020	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Na een directe dialoog met het bedrijf in het afgelopen jaar hebben we besloten een hefboomeffect te creëren en ons aan te sluiten bij een groep Franse vermogensbeheerders.
Collaboratieve dialoog op het gebied van Oeigoerse slavenarbeid in de toeleveringsketen	S	2020	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Het Interfaith Center on Corporate Responsibility, de Investor Alliance for Human Rights en Rathbones organiseren een gecoördineerde dialoog tussen beleggers en bedrijven over de mensenrechtencrisis in de Oeigoerse autonome regio Xinjiang (XUAR). Deze inspanning is gebaseerd op de leidende beginselen inzake bedrijfsleven en mensenrechten van de VN, die de verantwoordelijkheid van bedrijven benadrukken om mensenrechten te respecteren. In XUAR worden naar schatting 1,8 miljoen Oeigoeren, Turkse en mensen met een moslimmeerderheid geconfronteerd met buitengerechtelijke detentie en dwangarbeid, wat gevolgen heeft voor wereldwijde toeleveringsketens. Bedrijven zijn betrokken bij deze schendingen door hun activiteiten en partnerschappen in de regio, en beleggers door hun beleggingen. Beleggers moeten hun invloed aanwenden om deze schade aan te pakken door middel van bedrijfsengagementen samenwerking met de rechthebbenden.
Verantwoordelijkheid van bedrijven voor digitale rechten	S	2021 vernieuwd	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	In de verklaring van de Investor Alliance for Human Rights over verantwoord ondernemen voor digitale rechten worden ICT-bedrijven opgeroepen om de mensenrechten te respecteren, waarbij de Ranking Digital Rights (RDR) Corporate Accountability Index als leidraad wordt gebruikt om het bestuur te verbeteren. De RDR beoordeelt 26 grote ICT-bedrijven op hun inzet voor vrijheid van meningsuiting en privacy. Beleggers dringen er bij deze bedrijven op aan om zich aan te passen aan de RDR door due-diligence op mensenrechten uit te voeren, te rapporteren over mensenrechten en samen te werken met beleggers. Door deze verklaring te ondertekenen, beloven beleggers digitale rechten te promoten binnen de beleggersgemeenschap, bedrijven aan te sporen de rechten van gebruikers te respecteren en hun beleid openbaar te maken. Ze verbinden zich er ook toe om de RDR-index in hun analyses te gebruiken en verder te ontwikkelen. Candriam leidt de samenwerking met twee ICT-bedrijven en ondersteunt de samenwerking met verschillende andere bedrijven.

Investor Engagement on Facial Recognition 2021	S	2021	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	De snelle toepassing van gezichtsherkenningstechnologie (FRT) heeft geleid tot grote bezorgdheid over de impact op privacy, gegevensbescherming en burgerlijke vrijheden. Dit engagement roept de bedrijven die betrokken zijn bij deze technologie op om meer openheid van zaken te geven, om te laten zien dat ze zich bewust zijn van de impact op mensenrechten en om ethische praktijken toe te passen. Dit engagement volgt op de Investor Statement on Facial Recognition.
Healthy Market Initiatief	SG	2021	PAI 11. Ontbreken van Global Compact-processen	We werken punctueel samen met dit samenwerkingsinitiatief dat als doel heeft de gezondheid van kinderen te verbeteren door de toegang tot betaalbare, gezonde voeding te vergroten.
2022 Brief aan Starbucks over werknemersvertegenwoordiging	S	2022	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Meer dan 100 Starbucks-winkels in de VS hebben vakbondsverkiezingen aangevraagd en maken daarmee gebruik van hun recht om zich te organiseren. Sinds deze inspanningen begonnen in Buffalo, NY, lijken de acties van Starbucks in tegenspraak te zijn met haar toezeggingen op het gebied van werknemersrechten, wat reputatierisico's met zich meebrengt. Trillium Asset Management, Parnassus Investments, SOC Investment Group, Pensions & Investment Research Consultants en het Office of New York City Comptroller Brad Lander hebben Starbucks aangeschreven met het dringende verzoek om een neutraal standpunt in te nemen ten aanzien van werknemersorganisaties. Dit volgt op een soortgelijke brief uit december 2021 over Buffalo. De nieuwe brief benadrukt dat partnerschappen tussen bedrijven, vakbonden en werknemers sterkere werkplekken en betere arbeidsverhoudingen bevorderen. Het waarborgen van werknemersrechten komt zowel werknemers als bedrijven ten goede en leidt tot een lager personeelsverloop, een veerkrachtigere bedrijfsvoering, meer tevredenheid onder werknemers en betere producten en diensten. Deze brief herinnert Starbucks aan haar verplichtingen uit hoofde van internationale overeenkomsten, zoals de arbeidsverdragen van de ILO en de VN-richtlijnen voor bedrijven en mensenrechten, om de vrijheid van vereniging van werknemers te respecteren.
Investor Initiative on Responsible Care – onder leiding van UNI Global	S	2022	PAI 11. Ontbreken van Global Compact-processen	Dit initiatief, dat wordt geleid door UNI Global, is bedoeld om exploitanten van woonzorzocentra te betrekken bij het verbeteren van de omstandigheden voor werknemers en gepensioneerden. Het volgt op de ondertekening van de "Investor Statement - Expectations for the Nursing Home Sector" door 105 financiële instellingen die samen meer dan \$3 miljard aan beheerd vermogen vertegenwoordigen. De COVID-19 pandemie heeft al lang bestaande problemen in de woonzorgsector onder de aandacht gebracht en verergerd. Woonzorzocentra wereldwijd bevinden zich in het epicentrum van de crisis, met een aanzienlijk aantal COVID-19 sterfgevallen onder bewoners - gemiddeld 41% van alle sterfgevallen in 22 landen in februari 2021. Daarnaast zijn veel woonzorgmedewerkers besmet geraakt, met blijvende gevolgen en dodelijke afloop. Beleggers verwachten van woonzorgcentrumexploitanten dat ze groepsbrede normen ontwikkelen en implementeren die verder gaan dan de lokale wettelijke vereisten, met de nadruk op: - Onderbezetting personeel - Gezondheid en veiligheid - Lonen en contracten - Vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen - Kwaliteit van zorg Deze normen zijn bedoeld om de kwaliteit van de zorg en de arbeidsomstandigheden binnen de sector te verbeteren.
WBA Investor Engagement on Ethical AI	ESG	2022	PAI 10. Schending Global Compact en OESO PAI 11. Ontbreken van Global Compact-processen	Dit initiatief, geleid door de World Benchmarking Alliance (WBA), verenigt meerdere belanghebbenden om ethische artificiële intelligentie (AI) aan te pakken en bedrijfspraktijken voor systemische verandering te bevorderen. Een belangrijke bevinding van WBA's 2021 Digital Inclusion Benchmark onthulde dat terwijl veel digitale bedrijven de voordelen van AI aanprijzen, slechts weinigen de risico's ervan erkennen. Slechts 20 van de 150 bedrijven gaven aan zich te verbinden aan ethische AI-principes. Als beleggers zien we dit gebrek aan betrokkenheid als een aanzienlijk risico, niet alleen voor de bedrijven waarin we beleggen, maar ook voor de fundamentele mensenrechten en de duurzame ontwikkeling van de samenleving. We erkennen dat het naleven van ethische AI-principes essentieel is voor een inclusieve en betrouwbare digitale transitie. Daarom ondernemen we gecoördineerde acties om ervoor te zorgen dat meer bedrijven ethische AI-praktijken toepassen. Deze betrokkenheid van beleggers wordt geleid door Fidelity International, Boston Common Asset Management en Candriam.
2022 PRI Advance: Mensenrechten	S	2022	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Advance, geleid door PRI, is een gezamenlijk rentmeesterschapsinitiatief waarbij institutionele beleggers hun krachten bundelen om mensenrechten en sociale kwesties aan te pakken. Beleggers gebruiken hun collectieve invloed om positieve resultaten te behalen voor werknemers, gemeenschappen en de samenleving. Het initiatief stelt de volgende verwachtingen aan bedrijven: - Volledige implementatie van de VN-richtlijnen voor bedrijfsleven en mensenrechten (UNGP's) - Politieke betrokkenheid afstemmen op hun verantwoordelijkheid om mensenrechten te respecteren - Meer vooruitgang boeken met betrekking tot de ernstigste mensenrechtenkwesties in hun activiteiten en waardeketens De winningsindustrie en de nutssector zullen de eerste doelwitten van dit initiatief zijn.
2023 Big Tech and Human Rights	S	2023	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	Onder leiding van de Raad voor Ethiek van de Zweedse nationale pensioenfondsen (AP1-4) richt deze samenwerking van beleggers zich op grote techbedrijven om hun impact op mensenrechten en maatschappij aan te pakken. Over een periode van drie jaar wil het initiatief 1. Concrete maatregelen aanmoedigen om operationele en systemische mensenrechtenrisico's in verband met producten en diensten aan te pakken. 2. Transparanter rapporteren over uitdagingen en activiteiten. De aandachtsgebieden zijn onder andere: 1. Integriteit van inhoud, bestrijding van desinformatie, haatzaaien en verkiezingsinmenging. 2. Integratie van mensenrechten in bedrijfscultuur en -structuren. 3. Toegang tot rechtsmiddelen voor rechthebbenden.

				4. Vormgeven aan de interactie van bedrijven met overheden en regelgevende instanties, inclusief lobbywerk.
<i>FIR: Forced Labour and Child Labour Engagement</i>	S	2023	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	<p>Het 'Forum pour l'Investissement Responsable' (FIR) heeft een coalitie gevormd met tien beleggersleden, die samen meer dan 3.100 miljard euro aan activa beheren, om gedwongen arbeid en kinderarbeid wereldwijd te bestrijden.</p> <p>Deze verplichting is gebaseerd op een methodologie die is ontwikkeld door de NGO 'Ressources Humaines Sans Frontières' (RHSF) voor het beoordelen van bedrijven.</p> <p>Het doel is alomvattende waakzaamheid over de waardeketens van producten of diensten tot aan hun oorsprong, waarbij risico's worden geïdentificeerd en aangepakt om de gevolgen te beperken.</p> <p>Tien Franse bedrijven uit risicovolle sectoren zoals voeding, auto's, consumentengoederen, bouw, horeca en nutsbedrijven zijn geselecteerd voor constructief engagement.</p> <p>De dialoog is gericht op het begrijpen en voorkomen van risico's op dwangarbeid en kinderarbeid binnen de waardeketens van deze bedrijven.</p>
<i>Beleggersbrief aan Nike over aan werknemers verschuldigde lonen</i>	S	2023	PAI 10. Schending Global Compact en OESO	<p>Onder leiding van ABN Amro en CCLA Investment Management wordt in een brief aan beleggers aandacht besteed aan arbeidsovertredingen bij de belangrijkste toeleveranciers van Nike, de Ramatex Group en de Hong Seng Knitting Group. Kledingarbeiders in Cambodja en Thailand ontvingen in 2020 geen wettelijk verschuldigde lonen en uitkeringen voor een totaalbedrag van \$ 2,2 miljoen, wat gevolgen had voor meer dan 4.500 arbeiders. Deze gevallen benadrukken de tekortkomingen van Nike op het gebied van zorgvuldigheid en toezicht, waardoor het bedrijf wordt opgeroepen om zijn leveranciers te dwingen de situatie recht te zetten. Deze coalitie van beleggers, die is opgesteld in overleg met ngo's en vakbonden, benadrukt de urgentie van corrigerende maatregelen.</p>
<i>Beleggersbrief aan NXP Semi over banden met wapensystemen Rusland</i>	S	2023	PAI 10. Schending Global Compact en OESO PAI 14. Blootstelling aan controversiële wapens	<p>Gezien de aanzienlijke mensenrechten en materiële risico's die verbonden zijn aan NXP's producten in Russische wapensystemen, dringt deze brief er bij het bedrijf op aan om een grondig "ken-uw-klant" due-diligenceproces te implementeren, dat verder gaat dan alleen naleving van sancties en exportcontroles.</p>

IV. Controversiële internationale wapenstandaarden

CANDRIAM beschouwt de volgende wapens als controversieel: (1) antipersoonsmijnen, (2) clusterbommen, (3) kernwapens, (4) wapens en bepantsering met verarmd uranium, (5) chemische wapens of (6) biologische wapens of (7) witte fosfor.

PAI die wordt gedekt:

Blootstelling aan controversiële wapens (PAI14)

Indicatoren, methodologie en gegevens:

Deze wapens zijn geïdentificeerd als controversiële wapens, omdat ze veel kritiek hebben gekregen op drie criteria:

- De niet-selectieve aard van wapens op het moment van gebruik: d.w.z. het gebruikte wapen treft niet alleen militaire doelen, maar veroorzaakt waarschijnlijk ook burgerslachtoffers, schade aan civiele infrastructuur en andere collaterale schade;
- Identificatie als een wapensysteem dat zowel onnodig letsel als onnodig lijden veroorzaakt;
- De mogelijke humanitaire gevolgen van deze wapens op de lange termijn, die een negatief effect kunnen hebben op de menselijke gezondheid en de ontwikkeling en wederopbouw van voormalige oorlogsgebieden kunnen belemmeren.

Om de blootstelling van emittenten aan controversiële wapens te identificeren, werkt Candriam nauw samen met twee externe leveranciers, ISS Ethix en MSCI ESG.

ISS Ethix voorziet Candriam van informatie over de blootstelling van bedrijven aan de meeste controversiële wapens (landmijnen, clusterbommen, verarmd uranium, witte fosfor), met uitzondering van chemische en biologische wapens. ISS Ethix classificeert de blootstelling van bedrijven in drie kleur gecodeerde categorieën:

Signaal	Beschrijving
Rood	<ul style="list-style-type: none">• Waargenomen betrokkenheid
Oranje	<ul style="list-style-type: none">• Sterke tekenen van betrokkenheid• Fragmentarische informatie over betrokkenheid
Groen	<ul style="list-style-type: none">• Betrokkenheid in het verleden• Implicaties buiten het bereik van de toepasselijke definities• Geen gevolgen

Candriam sluit automatisch alle bedrijven uit die door ISS Ethix als "Oranje" en "Rood" zijn gemarkeerd. In het geval van een verandering van categorie voor bedrijven die waarschijnlijk een significante impact zullen hebben op onze portefeuilles, zal het ESG-team aanvullende analyses uitvoeren om informatie te verkrijgen voor de ratingevolatie. Na de analyse zal het ESG-team bepalen of de nieuwe rating moet worden toegepast op de portefeuilles van het bedrijf. De uitsluitingenlijst voor controversiële wapens wordt twee keer per jaar bijgewerkt.

Als een nieuwe blootstelling wordt geïdentificeerd voor bedrijven met een significante impact op de portefeuilles, kan het ESG-team een aanvullende analyse van het bedrijf uitvoeren voordat de uitsluiting wordt geïmplementeerd.

Raadpleeg voor meer informatie over de toepassing van de uitsluiting van controversiële wapens ons uitsluitingsbeleid op onze speciale SFDR-pagina: [SFDR | Candriam](#)

Deze uitsluitingen zijn afgestemd op verschillende internationale normen, die hieronder worden opgesomd:

Wapens categorie	Relevante normen
Antipersoonsmijnen	<i>Mijnenverbodsverdrag</i> , Belgische Mahoux-wet
Biologische wapens	<i>Verdrag inzake biologische wapens</i>
Chemische wapens	<i>Verdrag inzake chemische wapens</i>
Clustermunitie	<i>Verdrag inzake clustermunitie</i> , Belgisch Mahoux-wet
Verarmd uranium, munitie en bepantsering	Belgische Mahoux-wet (<i>verarmd uranium</i>)
Wittefosforwapens	N.V.T.

V. Internationale normen voor bedrijfsgovernance

Als verantwoordelijke belegger besteedt Candriam bijzondere aandacht aan het beleid, de structuren en de praktijken op het gebied van bedrijfsgovernance van de bedrijven waarin het namens zijn klanten belegt en de fondsen die het beheert. Candriam is ervan overtuigd dat deugdelijke bedrijfsgovernance langetermijnresultaten oplevert voor haar aandeelhouders.

Bedrijfsgovernance" kan worden gedefinieerd als "het systeem waarmee commerciële bedrijven worden bestuurd en gecontroleerd. De bedrijfsgovernance-structuur bepaalt de verdeling van rechten en verantwoordelijkheden tussen de verschillende deelnemers in het bedrijf, zoals de raad van bestuur, het management, de aandeelhouders en andere belanghebbenden, en de regels en procedures voor besluitvorming over de zaken van het bedrijf. Op die manier biedt het ook de structuur voor het bepalen van de doelstellingen van het bedrijf, de middelen om deze doelstellingen te bereiken en de prestatiecontroles.

Candriam's benadering van bedrijfsgovernance is gebaseerd op internationaal erkende standaarden, in het bijzonder de principes gedefinieerd door de OESO, SRD II en *het International Corporate Governance Network (ICGN)*.

In de onderstaande tabel vindt u de engagementsinitiatieven ter bevordering van bedrijfsgovernance die in lijn liggen met het beleid van Candriam.

Verbintenis	ESG	Toegetreden / ingeschreven in	PAI	Beschrijving van het initiatief
2021-22 Engagement Governancestructuur van Kingspan	SG	2021	PAI 11. Ontbreken van Global Compact-processen PAI 13. Genderdiversiteit bestuur	De afgelopen vijf jaar hebben we onze zorgen geuit over de governancestructuur van de onderneming, met name over het gebrek aan onafhankelijkheid van het benoemingscomité. Helaas hebben onze inspanningen geen resultaat opgeleverd: twee uitvoerende leden, beide familieleden van de oprichter en één die als CEO fungeert, blijven in de commissie. Deze opzet is in strijd met de gevestigde governance-normen en heeft veranderingen op governance-niveau belemmerd die de expertise en diversiteit zouden kunnen vergroten. We hebben de onderneming op de hoogte gesteld van onze intentie om samen met andere beleggers aan te dringen op positieve veranderingen of toezeggingen vóór de AVA van 2022. Hoewel we de CEO van Kingspan prijzen voor zijn leiderschap en de prestaties van het bedrijf, waaronder de rol in het terugdringen van de CO ₂ -uitstoot, is goede governance essentieel. Wij geloven dat het diversifiëren van de governance het bedrijf beter in staat zal stellen om noodzakelijke veranderingen in governance en compliance protocollen door te voeren. We vertrouwen erop dat de heer Murtagh in staat is om deze verandering, die van vitaal belang is voor onze belegging in KSP, aan te sturen.
30% Club Frankrijk	SG	2022	PAI 13. Genderdiversiteit bestuur	De 30% Club is een wereldwijde campagne om genderdiversiteit in bestuurskamers en hoger management te stimuleren. De Club werd in 2010 opgericht in het Verenigd Koninkrijk, toen slechts 12% van de besturen van FTSE 100 uit vrouwen bestond. De Club pleit ervoor dat genderevenwicht leidt tot beter leiderschap, beter bestuur en betere prestaties van de besturen, wat uiteindelijk leidt tot succes in het bedrijfsleven. De France Investor Group heeft wereldwijd 15 chapters en wil een speciaal Frans chapter oprichten. In Frankrijk verplicht de wet Copé-Zimmermann beursgenoteerde bedrijven om sinds 2017 minimaal 40% vrouwen in hun raad van bestuur te hebben. De genderdiversiteit op het niveau van het uitvoerend management blijft echter ondermaats: vrouwen bekleden gemiddeld slechts 21% van de functies in de uitvoerende comités in de bedrijven uit de SBF 120, voornamelijk in functionele rollen. Als beleggers geloven we dat het omarmen van cognitieve diversiteit, inclusief gendervertegenwoordiging en diverse vaardigheden, leidt tot betere resultaten. Onderzoek ondersteunt deze bewering in toenemende mate.
30% Club Duitsland	SG	2023	PAI 13. Genderdiversiteit bestuur	De 30% Club is een wereldwijde campagne die in 2010 in het Verenigd Koninkrijk van start ging om genderdiversiteit op bestuurs- en senior managementniveau te stimuleren, toen slechts 12% van de bestuursleden van de FTSE 100 vrouwen waren. De Club beweert dat genderevenwicht leiderschap, bestuur, prestaties van raden van bestuur en bedrijfssucces verbetert. In Duitsland streeft de regering ernaar om in 2030 30% vrouwen in raden van commissarissen te hebben en verplicht ze ten minste één vrouw in raden van bestuur te hebben, hoewel dit niet voor alle DAX-genoteerde bedrijven geldt. In september 2022 bekleedden vrouwen 34% van de zetels in de raad van commissarissen, maar slechts 14% van de bestuursfuncties en had slechts 5% van de bedrijven een vrouwelijke CEO. In reactie hierop lanceert de 30% Club Germany Investor Group een campagne om de vertegenwoordiging van vrouwen in bestuursfuncties en leidinggevende functies bij DAX40- en MDAX-bedrijven in verschillende sectoren te vergroten.
Workforce Disclosure Initiatief	S	2023 vernieuwd	PAI 12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Het Workforce Disclosure Initiatief is in 2017 gelanceerd om gestandaardiseerde en vergelijkbare gegevens over het personeelsbestand te genereren voor beleggers, zodat zij verbeteringen in het arbeidsbeleid en de arbeidspraktijken in de directe activiteiten en toeleveringsketens van beursgenoteerde bedrijven kunnen stimuleren. Door zinvolle gegevens over het personeelsbestand te genereren, stelt de WDI beleggers in staat om de sociale prestaties en effecten van bedrijven beter te beoordelen en er beslissingen over te nemen. Elk jaar wordt een nieuwe campagne gelanceerd waarin de lessen van de vorige jaren van gegevensverzameling worden geïntegreerd.

Disclaimer

Dit document dient uitsluitend ter informatie en vormt geen aanbod om financiële instrumenten te kopen of verkopen, noch een beleggingsaanbeveling of bevestiging van enig type transactie, tenzij uitdrukkelijk overeengekomen. Hoewel Candriam de gegevens en bronnen in dit document zorgvuldig selecteert, is er a priori geen garantie tegen fouten en weglatingen. Candriam kan niet aansprakelijk worden gesteld voor directe of indirecte schade die voortvloeit uit het gebruik van dit document. De intellectuele eigendomsrechten van Candriam moeten te allen tijde worden gerespecteerd; de inhoud van dit document mag niet worden gereproduceerd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Disclaimer In het verleden behaalde resultaten van een financieel instrument of een bepaalde index of beleggingsdienst, of simulaties van in het verleden behaalde resultaten, of voorspellingen van toekomstige resultaten zijn geen betrouwbare indicatoren voor toekomstige resultaten. Brutoresultaten kunnen beïnvloed worden door provisies, kosten en andere lasten. Elk rendement uitgedrukt in een andere valuta dan die van het land waar de belegger verblijft, is onderhevig aan schommelingen in de wisselkoersen, met een negatieve of positieve impact op de winsten. Indien in dit document wordt verwezen naar een bepaalde fiscale behandeling, hangt dergelijke informatie af van de individuele omstandigheden van elke belegger en kan zij aan wijzigingen onderhevig zijn.

Dit document vormt geen onderzoek op beleggingsgebied in de zin van artikel 36, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie. Candriam benadrukt dat deze informatie niet is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen ter bevordering van onafhankelijk onderzoek op beleggingsgebied, en dat deze informatie niet onderworpen is aan beperkingen die het uitvoeren van transacties voorafgaand aan de verspreiding van het onderzoek op beleggingsgebied verbieden.

Candriam raadt beleggers systematisch aan onze website, www.candriam.com, te bezoeken om het essentiële-informatiedocument, het prospectus en alle andere relevante informatie, waaronder de netto-inventariswaarde ("NIW") van de fondsen, te raadplegen voordat ze in één van onze fondsen beleggen. Deze informatie is beschikbaar in het Engels of in een plaatselijke taal van elk land waar het fonds verhandeld mag worden.

Specifieke informatie voor Zwitserse beleggers: De aangewezen vertegenwoordiger en betaalagent in Zwitserland is RBC Investors Services Bank S.A., Esch-sur-Alzette, filiaal Zürich, Bleicherweg 7, CH-8027 Zürich. Het prospectus, de essentiële beleggersinformatie, de statuten of, indien van toepassing, het bestuursreglement, evenals de jaar- en halfjaarverslagen, allemaal op papier, zijn gratis verkrijgbaar bij de vertegenwoordiger en het betaalkantoor in Zwitserland.

